

7 OBSERVANT

'Ingrijpende keuzes met pijnlijke consequenties onvermijdelijk'

MEDISCHE FACULTEIT MOET FLEXIBELER

De medische faculteit zal om haar financiële moeilijkheden te boven te komen op korte termijn moeten bezuinigen, maar op langere termijn niet aan een diepgaande reorganisatie kunnen ontkomen. Rond een 'kernfaculteit' zal een flexibeler organisatie moeten worden gecreeerd. Voor 1994 dient dit alles zijn beslag gekregen te hebben. "Ingrijpende keuzes met pijnlijke consequenties zijn onvermijdelijk", zegt het faculteitsbestuur in zijn eerste voorstellen over de (re-)organisatie van de faculteit. In de komende weken zullen de plannen zowel binnen de faculteit als met de 'externe' relaties (college van bestuur, vakbonden, maar ook de faculteit der gezondheidswetenschappen) besproken worden.

In de komende jaren (tot 1994) zal er voor een bedrag tussen de drie en vier miljoen bezuinigd moeten worden. Omgerekend in personele bezetting is dat tussen de 35 en 45 plaatsen. Niet duidelijk is of dit aantal plaatsen ook werkelijk opgeheven zal worden. Bezuinigingen zullen in eerste instantie zowel de voor onderwijs als voor onderzoek beschikbare formatie raken; de patiëntenzorg blijft buiten schot. Wetenschappelijk en ondersteunend personeel worden allebei getroffen. Het bestuur sluit ontslagen absoluut niet uit, maar zoekt bij voorkeur naar andere wegen.

Een deel van de bezuiniging wordt gevonden door plaatsen van universitair docenten om te zetten in goedkopere tijdelijke 'post-doc' plaatsen; dat kan echter alleen door natuurlijk verloop bereikt worden, zegt het bestuur.

De bezuinigingen dienen echter niet met de losse hand te worden getroffen, maar moeten passen in de visie op de toekomst van de faculteit. Vooral daarop moet het debat zich concentreren, vindt het faculteitsbestuur.

Na de reorganisatie zal een flexibele 'kernfaculteit' resteren waar de niet strikt noodzakelijke activiteiten uit zijn verwijderd. Gedacht wordt bijvoorbeeld aan vakgebieden en -groepen als 'economie van de gezondheidszorg' en 'medische informatica en statistiek'. Deze vakgroepen, die nu deels onder de verantwoordelijkheid van de faculteit der gezondheidswetenschappen vallen, zullen dan waarschijnlijk helemaal naar die faculteit over moeten gaan. Er dient volgens het bestuur sowieso een herbezinning plaats te vinden van de betrekkingen met andere faculteiten. Vooral die met gezondheidswetenschappen zou niet gelijkwaardig zijn: de medische faculteit draagt verhoudingsgewijs teveel bij, meent men bij geneeskunde. Directeur Steur benadrukt echter dat zijn faculteit niet van plan is activiteiten "zomaar over de schutting te deponeren". Samenwerking met andere faculteiten binnen en buiten de universiteit wordt eveneens als mogelijkheid gezien om aan de drukken- de verantwoordelijkheid voor het instandhouden van bepaalde disciplines te ontkomen en op die manier flexibeler te

kunnen optreden.

Een ander punt is het terugbrengen van het aantal kleine vakgroepen; doordat elke vakgroep haar eigen overhead heeft zou aansluiting van kleintjes bij grotere een besparing kunnen opleveren.

Het bestuur legt de verantwoordelijkheid voor de gegroeide situatie grotendeels op het bord van (ex-)minister Deetman van onderwijs en wetenschappen en het college van bestuur, maar steekt toch ook wel de hand een klein stukje in eigen boezem. De faculteit heeft in het verleden verzuimd fundamentele discussies te voeren over de richting waarin zij zich zou moeten ontwikkelen, betoogt het bestuur. De bezuinigingen die de overheid en het college oplegden hadden daartoe moeten leiden. In plaats daarvan werden de middelen die het Vernieuwingsfonds bood als compenserende pleister op de wonde beschouwd. Bovendien werd er teveel vertrouwd op het natuurlijk verloop onder het personeel om eventuele knelpunten op te lossen.

Wammes Bos

IGVG gaat effect van marihuana op autorijden onderzoeken

Het Instituut voor Geneesmiddelen, Veiligheid en Gedrag gaat in opdracht van de Amerikaanse regering experimenteel onderzoek doen naar de invloed van marihuana op het rijgedrag van autobestuurders. Tijdens het experiment zullen proefpersonen na het gebruik van marihuana een auto besturen op een afgesloten gedeelte van een rijksweg. Justitie, Provinciale Waterstaat en Rijks-waterstaat hebben hun medewerking al toegezegd. Alleen de medisch-ethische commissie moet zich nog over het project uitspreken, maar van die kant worden geen overwegende bezwaren verwacht, omdat een lid van de commissie steeds bij de voorbereidingen betrokken is geweest.

Het contract is begin deze maand ondertekend door de twee tussenpartijen, het Nederlandse ministerie van Verkeer en Waterstaat en de universiteit. Met het onderzoek, dat in eerste instantie een jaar duurt, is een bedrag gemoeid van 260.000 gulden. Het IGVG is gespecialiseerd in contractonderzoek voor de farmaceutische industrie die wil laten onderzoeken of bepaalde geneesmiddelen

Dr. James O'Hanlon

het rijgedrag beïnvloeden. Tot nu toe werkt het instituut onder verantwoordelijkheid van de universiteit, maar het is de bedoeling dat het in de toekomst op eigen benen staat.

De Amerikaanse regering heeft het onderzoek aan een buitenlands instituut uitbesteed omdat in eigen land de hoogte

van de verzekeringspremies een onoverkomelijk obstakel vormt. De Amerikanen vinden het onderzoek van groot belang omdat men niet goed weet welke effecten het gebruik van marihuana heeft op de verkeersveiligheid. In de Verenigde Staten gebruikt naar schatting 25 procent van alle scholieren en studenten meer dan eens per maand marihuana. In Nederland ligt dat percentage op 5 procent.

Een bijkomende reden voor de Amerikanen is dat zich de laatste tijd juridische problemen hebben voorgedaan tijdens processen tegen verkeersdeelnemers die onder invloed van marihuana een ongeuk hadden veroorzaakt. Het meest spectaculaire geval was dat van een treinmachinist die na het negeren van verschillende seinen, die op rood stonden, op een personentrein botste. Bij dat ongeluk kwamen vijftien treinpassegeers om het leven. In de urine van de machinist werden sporen van marihuana gevonden, maar het causaal verband tussen het marihuana-gebruik en het ongeval kon

(vervolg op pagina 4)

Informatie- en opinieblad van de
Rijksuniversiteit Limburg.
Redactie-adres: Postbus 616,
6200 MD Maastricht. Tel. 043-887174

Tiende jaargang, nummer 7, 12 oktober 1989

Inhoud

Pagina 3

Boekhandel

De universiteit en de nieuwe eigenaar van de Servaasboekhandel zijn eruit: de universiteit neemt voor 70.000 gulden de voorraad van Servaas over. In ruil daarvoor zal Servaas geen wetenschappelijke boeken meer verkopen.

Pagina 5

Kindergeneeskunde

Twee weken geleden sprak prof. dr. R.H. Kuijten - voorzitter van de afdeling kindergeneeskunde van het Academisch Ziekenhuis Maastricht - zijn inaugurale rede uit. Deze week kreeg hij te horen dat zijn afdeling personeel moet inleveren. Maar de hoogleraar verdedigt zijn terrein: bij zijn aanstelling werd hem immers alle medewerking toegezegd, om kindergeneeskunde uit te kunnen bouwen tot een regionaal centrum voor deskundige behandeling van het zieke kind.

Pagina 7

TBS

Sinds 1928 kent Nederland de zogenaamde TBS-regeling, bedoeld om de maatschappij te vrijwaren van niet geheel toerekeningsvatbare criminele figuren. Vanaf het begin hebben er twijfels bestaan over de wenselijkheid en het nut van een dergelijke regeling. Studenten Geestelijke Gezondheidskunde konden deze week zelf hun standpunt bepalen, tijdens een discussie tussen prof. Beyaert, directeur van het Pieter Baancentrum, de advocaat mr. Korvinus en de Maastrichtse rechter Wortman.

Buurt wil Tragos kwijt

Twintig bewoners van de Boschstraat hebben in een brief aan het college van B&W geeist dat het pand van de Maastrichtse Studentenvereniging Tragos wordt gesloten. Volgens de bewoners doen zich bij het pand vrijwel elk weekend en zelfs op doordeweekse dagen problemen voor. De overlast is er vrijwel dagelijks van middernacht tot vier uur 's ochtends. In de drie jaar dat Tragos de sociëteit in de Boschstraat bevolkt, is het alleen maar erger geworden. De omwonenden constateren dat de leefbaarheid van de buurt wordt "op grove wijze geschonden wordt" en dat willen ze niet langer accepteren. Onlangs moest de politie twee achtereenvolgende avonden ingrijpen, omdat bezoekende studentenclubs luidruchtig

toegang eisten tot het verenigingspand (zie ook vorige Observant). Van de politie heeft Tragos toen nog een laatste kans gekregen orde op zaken te stellen, door de overlast tot een minimum terug te brengen. De gemeente stelt inmiddels een onderzoek in naar de problemen. Daarna zal het college van B&W een beslissing nemen over de sluiting.

In 1982 spanden buurtbewoners een gerechtelijke procedure aan tegen de aanwezigheid van studentenvereniging Circumflex in de Bernardusstraat. Hun klachten over de voortdurende overlast vonden gehoor en Circumflex moest haar pand verlaten. Vijf jaar later keerde de vereniging alsnog terug in de inmiddels grondig geïsoleerde sociëteit De Stijl in de Bernardusstraat. (E.N.)

Ingezonden brieven voor deze rubriek mogen een lengte van maximaal één kantje A4 hebben. De redactie behoudt zich het recht voor brieven in te korten of niet te plaatsen

Advertentie Olivetti

Geschokt, boos en teleurgesteld. Dat zijn de termen die beschrijven hoe wij, huidige en oud-universiteitsraadsleden ons voelden, toen wij afgelopen weekend de Observant opensloegen en een pagina-grootte advertentie van Olivetti ontwaarden. Een jaar geleden is in de universiteitsraad een discussie gevoerd rondom een (bepaalde) boycot tegen Zuid-Afrika en daar actieve bedrijven. In dezelfde periode besloot de RL een ere-doctoraat toe te kennen aan dom. Beijers-Naudée, vanwege zijn jarenlange strijd tegen het apartheidbeleid in Zuid-Afrika. De discussie speelde zich met name af rond een ontmoedigingsbeleid bij aanschaf van computers van Olivetti en IBM. Twee bedrijven die midden in het apartheidregime zitten en daar vele dollars aan verdienen. De raad koos een voorzichtige benadering in deze kwestie. Raad en College vroegen aan medewerkers om bij aanschaf van een computer de eventuele contacten die een computerfabrikant in Zuid-Afrika had mee te wegen in hun beslissing. Een beleid dat succes bleek te hebben. Het College van Bestuur heeft in de afgelopen periode verschillende malen gemeld dat de aanschaf van Olivetti's op de RL drastisch gedaald was. Te drastisch, blijkt nu. Het Rekencentrum van de RL meent samen met Olivetti te moeten adverteren om de verkoop weer wat op te vijzelen. Een onbegrijpelijke zaak, omdat het Rekencentrum een belangrijke rol speelt bij de keuze en aanschaf van computers en de discussie rondom de Olivetti-kwestie van zeer nabij heeft gevolgd. In de discussie rondom de aanschaf van Olivetti computers voelden wij ons gesteund door de Observant. Toen het afgelopen voorjaar Shell-advertenties in de Observant verschenen, ontstond een storm van protest. Naar aanleiding van deze protesten en discussies die in

de Universiteitsraad gevoerd werden over de Olivetti-kwestie en het ere-doctoraat aan Beijers-Naudée, besloot de Observant geen Shell-advertenties meer te plaatsen. Waarom heeft de Observant gemeend nu wel gemeend een advertentie van Olivetti te moeten plaatsen, terwijl de aanschaf van computers van dit bedrijf toch de aanleiding vormden van de discussie over apartheid. Wij wachten bovendien met spanning af wanneer Olivetti in navolging van Shell en dom. Beijers-Naudée rond de tafel gaan zitten om te komen tot een eenduidige afwijzing van het apartheidbeleid in Zuid-Afrika. Wij hopen in elk geval dat de Observant en het Rekencentrum deze dialoog niet af wachten, maar al in een eerder stadium een stap in de "goede" richting doen.

Hans Blaauwbroek, Ageeth Bijl, Astrid Claessens, Ethy Dorreplaal, Jeroen Hoevenberg, Eric van Rijswijk, Nanko van de Wijngaart.

Naschrift redactie:

De redactie van Observant heeft geen enkele bemoeienis met het advertentiebeleid van het blad. Dat is uitsluitend een zaak van het bestuur van de Stichting die Observant uitgeeft. Het bestuur heeft eerder dit jaar gemeend voortaan Shell-advertenties te moeten weigeren naar aanleiding van protesten uit de universitaire gemeenschap. Het bestuur heeft met betrekking tot Olivetti geen stappen ondernomen. Een advertentie van Olivetti verandert niets aan de opinie van de redactie over de vraag of de universiteit computers van dat merk moet blijven kopen. Het heeft ons alleen verbaasd dat Olivetti adverteerde ondanks het ontmoedigingsbesluit en dat het Rekencentrum daaraan "meewerkte". Het resultaat van die verbazing staat op pagina 1.

AIESEC zoekt kamers voor buitenlandse stagiaires. Prijs tot 300,- Ga jij op stage, neem dan contact op met AIESEC en help een buitenlandse student. Bel 888867, of kom langs op de AIESEC kamer (0086) in het hoofdgebouw van de RL. Kantooruren zijn van 10.00-12.00 en van 14.00-16.00 of bel anders 475698 (Michele).

Voor tijdelijk, direct te aanvaarden, te huur in rustige omgeving, in gerenoveerde Hubertushoeve te Ohé en Laak (20 min. v. Maastricht), nieuw modern appartement, voorzien van alle comfort, volledig ingericht en gemeubileerd. Telefoon aanwezig. Beneden: grote woonkamer + open keuken, toilet. Verdieping: 3 sl.k.: badk. + ligbad. Gas, licht, water, linnengoed en schoonmaken incl. Tel. 04755-1234.

Filmclub GGK. Vanaf 20-10-89 nieuwe locatie: Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40B. Vanaf 20-10-89 nieuwe formule: Abonnementen voor '89 - '90 à 5,-. Toegangsprijs filmclubleden 6,-. Overigen 8,-. Eerste film in de maandelijkse cyclus "High Hopes", 20-10 t/m 26-10. Aanvang 21.00 uur. Opgave abonnementen via secretariaat GGK, tel. 888157, locatie Carré of tijdens speelweek vanaf 20.30 uur aan de zaal.

T.k.a. Keuning Eppink; Management en Organisatie, Brealey Meyers; Principles of Corporate Finance. Halve prijs. Bel Paul: 04490-14571 (weekend).

T.h.a. 2 kamers in appartement te Veldwezelt. 300 m. achter grens. 350,- incl. Liefst studente. Bel 093211-722856 vraag iemand van appartement B.

T.k.a. VGT-literatuur in uittrekselvorm propedeuse economie. O.a. Economics, Man. en Org., Externe Verslaglegging, Overheidsfinancien, GMW, Grondsl. Mark. Man. Ong. 150 pag. 12,50 (bij 50 inschrijvingen minimaal). Inschrijven P.P.S. 2e Carabinierslaan 78B 3768 Veldwezelt.

Ben jij internationaal georiënteerd en op zoek naar een studentenvereniging die meer biedt dan bier alleen, neem dan eens contact op met S.I.B., tel. 472863 (Francois).

Ik, Andrea (43 jr.), zoek jongeman, liefst Adrianus genaamd en ca. 12 jr. oud, om samen mijn koud probleem aan te pakken.

T.k. kuipstoel (bruin fluweel op draaiwiel) i.z.g.s. 100,-. Zwart/wit-t.v., 45 cm, merk Erres 100,-. Bel na 18.30 uur: 043-470338.

Oppas voor kleuter gevraagd voor dinsdag-, donderdag- en vrijdagmiddag van 15.00 tot 17.30 uur. Inl., tel. 213720 na 18.00 uur.

Gevr. Fysiotherapeut(e) v.part.prakt. Ma, wo, vr v. 18.00 - 20.00 uur. Tel. 043-251174.

T.S.G. 51° 45' geeft een groot feest. Op donderdag 16 november 1989 zal derhalve de band "The Run" in de Dominicanerkerk optreden. Aanvang 21.00 uur.

T.k. Peugeot 505 GRD 1985, 145.000 km, fl. 5850. Tel. 043-213751.

Weggelopen: de poes van Adrianus. Ze had een wit befje. Tegen hoge beloning terug te bezorgen op Condéstraat 3, Maastricht.

Jelle en Jos. Ook al hebben jullie niet altijd pret. Over een paar maanden mag ie af die pet. Plutarchus.

Reductieburo. Medische apparatuur te koop: Tittmanstetoscoop classic II, sprague rapport dubbelslang stetoscoop, reflexhamers, penlights. Bouillonstraat 3, Oud Gouvernement, tel. 887199.

16 november a.s. studentenfeest in de Dominicanerkerk. De Tukkers zijn jarig!!!

Goh Peter, wanneer laat je je broek eens voor ons zakken. Jeanette en Sabine.

T.k.: Opel Kadett '77, APK t/m 7-90, Goed, goedkoop, zuinig. Z.g.a. nieuwe banden. Prijs 1000,- (incl. radio). Tel. 043-612568.

T.k.: tweepersoonsbed 200 x 160, hout, demontabel, lattenbodem, incl. 2 matrassen 100,-. Tel Laura/Raymond 612568.

Liefu Adrianus. Ik ken niet so choed sgreife maar as ik choed oufen leer ik dat mesgien noch wel. Sgreif mu turug. Liefs Pandora Potlood (11).

Salontafel (rond) met glazen blad: 75,-, Aquarium 80x40x40 met thermostaat/pomp en tijd klok plus verder toebehoren op verchroomd onderstel 150,-. tel 474306 na 17.00 uur.

T.k. keyboard. Type: Yamaha PRS-70, met adaptor. Nieuwwaarde: 2.995,-, excl. adaptor. In z.g.s. Prijs nader overeen te komen. Bel vrijblijvend: 043-252689 (Inge of Frank). Daar zit muziek in.

Met AEGEE de herfst in! Voor info over de activiteiten: zie de blauwe posters. Opgeven en verdere info kun je krijgen bij Marc Slaats: 043-254723.

AEGEE-Maastricht: Europe is still calling!

T.k.: mijn DAF uit 1974 rijdt nog goed. Heeft wel een reparatie nodig. APK gekeurd tot mei 1990. Vraagprijs 400,-. Bel naar Mattijs en maak een proefritje: 043-618452.

Tweetie mijn. Tweetie klein. Zo klein. Te klein. Eén keer knippen. En tweetie is niet langer mijn Leanda de Panda namens The White House.

Alweer de Herfst. Schrijdend langs de wegen. Natte klamme regen. Schreiende vuile kinderen. 't Zal er niet om minderen. De Herfst. Alweer de Herfst. Teun de Speun namens The White House.

Ik haast mij spoedig te paarde... en knal tegen een boom op. The White House.

De aanvangstijd van het symposium over buitenlandse stages dat AGORA op 25 oktober in de Aula van het hoofdgebouw organiseert, is gewijzigd van 19.00 uur in 19.30 uur. Toegang 1,-. Koffie gratis.

Lift gevraagd voor 2 personen naar Amsterdam op vrijdag 13 okt. Bel a.u.b. Gisella/Wouter, tel. 252095.

Lieve vrienden, Waar zijn jullie toch op donderdagavond? Mis jullie gezelschap zo in de Perroen. Hervatten we een dierbare gewoonte?! Desnoods houd ik er een referaat. Ruud.

Zangles door enthousiaste pedagoge. Info 043-618447.

Gezocht: kleine bestelauto, b.v. besteleend. Liefst met grijs kenteken. Tot max. 2.500,-. Tel. 043-256214 ('s avonds).

Wie rijdt er mee? Roermond - (evt. Venlo) - Nijmegen - (evt. Arnhem) - Ede/Wageningen. Heen 27-10. Terug 29-10. Tel. 043-256214.

Te koop gevraagd: klassieke gitaar. Tel. 210646, Marcel.

Te koop direct v. eig. kl. luxe bung. prachtig gel. in rustig bung.park te Rekem, 7 km v. Maastr. perm. bew. toegestaan. vr.pr. fl 100.000,-. Tel. 09 32 11722085.

Als U een partner zoekt voor een duurzame man/vrouw relatie, vraag dan informatie aan over de werkzaamheden van Stichting Mens en Relatie. Tel. 045-726539 (mevr. Luchtman) of 077-825386 (hoofkantoor). Stichting Mens en Relatie is erkend door RvT en aangesloten bij de Vereniging van Erkende bureau's, met garantiefonds.

(Dispuuts)uitstapje? Stichting BUBU, verhuur van personen/bestelbusjes f 50

resp. f 45 p.d., f 0,30 per km. eerste 100 km vrij. Prijzen ex. BTW en brandst. Tel. 256162/211048.

Drie maanden America!!! 9 weken werken in zomerkamp + 1 tot 6 weken vrij rondreizen. Incl. retourvlucht, visum, verzekering, zakgeld (\$150-\$450). Kosten 400,-. Eisen 18-35 jaar, engels spreken, beschikbaar juni t/m aug./sept. Info: T.A. Camp America, tel. 04780-88074. Postbus 107, 5800 AC Venray.

Voor kleine of grote kamerverhuizingen bellen naar 04409-2324. Kosten 62,50 in Maastricht of omgeving.

"TAM-TAM" CD-verhuur. Nu al meer dan 1100 CD's. Elke maand minstens 50 nieuwe titels. Minimaal 75% van de CD-top 100. Oude Tweebergenpoort 7a, Maastricht (nabij Vrijthof). Tel. 256726.

Voor en door studenten; Sociëteit Xaviera voor alle feesten (50-150 pers.). Tel. 211400, Michiel.

FISEM zoekt in november een kamer voor een Griekse student i.v.m. stage. Tevens zoekt FISEM een kamer voor een Hongaarse student van 1 nov. tot ca. half december. Tel. 214165 (Monique) of 216681 (Ilse)

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Observant. Verschijnt wekelijks.

Redactieadres
Bouillonstraat 3 (kamer 0.006)
Postbus 616
6200 MD Maastricht
telefoon: 043-887174

Stichtingsbestuur
Wim Hermens (voorzitter)
Kees Schröder (penningmeester)
Erik de Graaff (secretaris)
Ton Hamelers (redactieafgevaardigde)
Geertjan Tangelder
Ad van IJseron

Redactie
Jacques Herraets
Wammes Bos
Emely Nobis

Redactieleden/medewerkers
Marc Bonten
Bart Brouwers
Lucia Geurts
Ton Hamelers
Evelyn de Leeuw

Redactie-assistente
Marlies In de Braekt

Foto's
Franco Gori

Tekeningen
John Prop
Raph de Haas

Druk
Eldee Offset Heerlen

Advertenties
Tarieven en reserveringen bij de redactie, telefoon 043-887174.

Mededelingen
Mededelingen voor de Bulletin-pagina's doorgeven aan Noortje van Putte, dienst Voorlichting. Telefoon: (88)7171.

Abonnementen
Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 35,00 per jaar.

Hoger Onderwijs Persburo
Observant maakt deel uit van het landelijk samenwerkingsverband Hoger Onderwijs Persburo (HOP), samen met Ad Valvas (Vrije Universiteit), Folia (Universiteit van Amsterdam), Mare (Leiden), Unifers (Tilburg), Delta (Delft), KU-Nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad Utrecht, Universiteitsblad Twente, Universiteitskrant Groningen en Cursor (Eindhoven).

HOP-correspondent: Jos Dohmen.

paartjes

750,- per deelnemer. Info te verkrijgen bij EFDM (tel. 888756).

I.v.m. stage zoek ik per 1 december een kamer in Rijswijk of Delft. Bel Susanne 045-452098.

De onderwijscie van Mercurius kan nog enkele mensen gebruiken. Sollicitaties afgeven op k. 3029.

Er zijn heel wat koren, op zoek naar tenoren doch "Kedoem" (Close Harmony Jazz) is ook nog om aan te horen. Bel snel Manuel 043-431971.

Krolse kater (meneer de voorzitter) en kattig poesje zoeken liever pers voor spannende, niet slome wisselende contacten. Ervaring gewenst. Tjonge, jonge. tel. 887384.

Bekendmaking: * Muskietiers: - Ten strijde trekken tegen een iedere imbeciel die laster spreekt van Benny Neyman. ESBe&F-virus.

Aangeboden: mogelijkheid voor voortzetting advocatenpraktijk in middelgrote plaats in Noord-Limburg. Uitstekende vooruitzichten. Geen grote kapitaalsdeelname vereist. Met name geschikt voor jonge ambitieuze afgestudeerden. Alleen serieuze gegadigden kunnen zich schriftelijk tot ons wenden voor meer informatie via brieven onder nummer: 89.001 van dit blad.

Kamers te huur

in Vroenhoven en Kanne

Tel. 09-3212453521

Paartjes alleen schriftelijk inleveren bij de redactie. Niet-commerciële Paartjes zijn gratis voor studenten en medewerkers. In alle andere gevallen bedraagt de prijs f 2,50 per regel (32 lettertekens).

Intensieve geheugentrainingen worden gratis gegeven in Den Dolder (tuut tuut) door Milton Haine (dat is snel).

Wie kan mij tegen vergoeding helpen printer Star NX 1000 aan te sluiten op WP 4.5. of 5.0? Tel. 043-478293.

EFM organiseert voor derde en vierdejaars studenten economie een uitwisseling met de State University of Moscow. Van de deelnemers wordt verwacht dat zij activiteiten organiseren. Voorlopige inschrijving sluit op 28 okt. 1989. Tijd week 14 en week 24 van 1990. Kosten ca.

Universiteit koopt deel van wetenschappelijke voorraad

NIEUWE EIGENAAR SERVAAS SLUIT DEAL MET UNIVERSITEIT

De universiteit zal voor circa f 70.000 een deel van de wetenschappelijke voorraad van de boekhandel Servaas op het Vrijthof overnemen van de huidige eigenaar, de firma Vierkant Boek BV. In ruil daarvoor verklaart deze in de toekomst af te zullen zien van activiteiten op de wetenschappelijke boekenmarkt in Maastricht. De overname betreft ongeveer 5000 titels, die grotendeels via de nieuwe Academische Boekhandel Maastricht, waarin de RL participeert, zullen worden doorverkocht. De universiteitsbibliotheek heeft slechts belangstelling voor enkele honderden titels. De Servaasboekhandel zal in zijn huidige vorm per 1 januari 1990 ophouden te bestaan. In de komende weken vindt uitverkoop van de voorraden plaats.

Daar is de uitkomst van het overleg wat de afgelopen week is gevoerd tussen de partijen die betrokken zijn bij de Servaasboekhandel (officieel de Wetenschappelijke Boekhandel Limburg, WBL), en de universiteit. Dat overleg is gevoerd op initiatief van directeur Reiber van Vierkant Boek BV, de eigenaar van Servaas. Deze kocht per 1 september de winkel aan het Vrijthof met de bedoeling de zaak op een andere plek in de stad voort te zetten, maar dan met een 'AKO of Bruna-achtige' signatuur. Het waren vooral protesten van het personeel, dat deze aantasting van het literair-wetenschappelijke karakter van de Servaasboekhandel niet aanvaardbaar vond, die de uitvoering van Reibers plannen bemoeilijkten. Deze voorzorg vervolgens zoveel problemen dat hij besloot geheel van de onderneming af te zien en zo snel mogelijk weer uit Maastricht te vertrekken. Ondertussen wenste hij nog steeds de wetenschappelijke voorraad van de boekhandel aan de universiteit te verkopen. Dat had hij overigens ook gewild als hij wel met een nieuwe winkel in Maastricht was doorgeslagen: voor Vierkant Boek BV valt het wetenschappelijke boek min of meer onder de branche-vreemde activiteiten.

De aankoop van de RL betreft boeken op de terreinen geneeskunde, gezondheids-wetenschappen (bedrijfs-) economie, recht, informatica, en geschiedenis. Andere voorraad van de Servaasboekhandel wordt met ingang van zaterdag met korting verkocht; men begint met 10%, om door een wekelijkse toeslag van 5% in begin december op 50% korting uit te komen. Een deel van de restvoorraad blijft echter buiten de uitverkoop; die zal samen met de inventaris aan het echtpaar Datema (van begin af aan bij Servaas betrokken) worden overgedragen, die daarmee de kans krijgt volgend jaar een nieuwe boekhandel te beginnen. Of dat in hetzelfde pand of elders in de stad plaats zal vinden is nog onduidelijk. Directeur Reiber van Vierkant Boek BV zal in ieder geval per 1 januari aanstaande zijn handen van dit project afrekken. Hij blijft wel eigenaar van de 'Wetenschappelijke Boekhandel Limburg BV', die op dat moment dus geen concrete winkel meer zal omvatten. Reiber neemt de WBL-BV mee naar Bergen op Zoom, de plaats waar Vierkant Boek gevestigd is, om haar in te zetten bij toekomstige transacties.

Wat de RL op Reibers verzoek tot aankoop van de wetenschappelijke voorraad van Servaas is ingegaan moet begrepen worden in het licht van de ontwikkelingen van de afgelopen maanden,

die uiteindelijk geleid hebben tot de 'eigen' academische boekhandel. De aanzet daartoe was in het voorjaar gegeven door een noodkreet van de Servaasboekhandel, die voor haar ondergang vreesde als de RL niet op een of andere wijze zou bijspringen. De toenmalige eigenaar van Servaas, Udo-Holding, wenste de zaak van de hand te doen. Resultaat van die actie was de opdracht van de universiteitsraad aan het college van bestuur om alles in het werk te stellen om alsnog een goede academische boekhandel in de stad te realiseren, en tegelijkertijd in dat kader voor Servaas en de Datema's een 'elegante oplossing' te bedenken.

Of de huidige uitkomst van de onderhandelingen uitsluitend als die fameuze elegante oplossing moet worden gekwalificeerd, of dat er ook nog een concreet voordeel voor de RL is behaald, blijft enigszins in het duister. De aankoop van de 5000 titels is niet strikt noodzakelijk voor de nieuwe Academische Boekhandel Maastricht in de Bouillonstraat, noch voor de UB. Het tweede element, het concurrentiebeding, dat wil zeggen de afspraak dat Vierkant Boek BV of haar rechtsopvolgers zich van activiteiten op het gebied van de verkoop van wetenschappelijke literatuur zullen onthouden, loopt gevaar feitelijk niet meer dan een lege huls te zijn. Vierkant zelf is nooit serieus van plan geweest zich op die markt te begeven en verdwijnt weer terug naar Brabant, en of er rechtsopvolgers zullen zijn en zo ja, wie, is nog de vraag.

Wat Datema straks gaat doen staat volgens hem volledig buiten deze kwestie, zodat zijn eventuele nieuwe zaak juridisch geen rechtsopvolger genoemd kan worden. Niet dat hij van plan is zich werkelijk op de voor de RL relevante wetenschappelijke sector te werpen, maar verboden is dat naar zijn inzicht met deze regeling in ieder geval niet. RL-onderhandelaar Fekkers is echter een andere mening toegedaan: hij acht het concurrentiebeding wel van belang en wil dus van Vierkant Boek BV waterdichte garanties dat er straks toch niet opnieuw een wetenschappelijke Servaasboekhandel uit de as zal herrijzen, die onder de duiven van de eigen ABM zal gaan schieten.

Blijft het saillante gegeven dat nu, begin oktober, een resultaat is bereikt dat verdacht veel weg heeft van wat begin augustus bijna leek te lukken, zij het dat nu de uitkomst beduidend magerder oogt, zeker voor het echtpaar Datema. Des tijds zou de RL de Servaasboekhandel van de eigenaar, Udo-Holding, in haar geheel opkopen voor ongeveer 100.000 gulden (voorraadwaarde circa 1 miljoen),

daar de wetenschappelijke collectie uilichten ten behoeve van de nieuwe academische boekhandel, en vervolgens de rest voor een symbolisch bedrag overdoen aan de Datema's, die zouden beloven af te zien van concurrerende activiteiten. Nu koopt de RL voor f 70.000 een uitsluitend wetenschappelijke voorraad die slechts om en nabij twee ton waard is, met een vooralsnog onzeker concurrentiebeding.

Volgens Fekkers kon de transactie van augustus echter om allerlei praktische zakelijke redenen niet doorgaan, waarvan er een was dat het echtpaar Datema niet tijdig voldoende financiële zekerheid kon bieden voor een gegarandeerde voortzetting van de winkel. Dat was nodig om latere claims van het winkelpersoneel aan het adres van de universiteit uit te sluiten. Datema ontkent echter dat hij die zekerheid niet kon bieden.

Het gevolg van dit alles was uiteindelijk dat Udo-Holding de zaak verkocht aan Vierkant Boek BV, die dus nu op haar beurt weer bij de universiteit is uitgekomen.

Wammes Bos

Studentenvakbond roept Lubbers te hulp

Vrijwel alle belangenorganisaties wendden zich dezer dagen tot kabinetsformateur Lubbers met schriftelijke aanbevelingen voor het regeerakkoord. Na de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) heeft nu ook de Landelijke Studentenvakbond (LSVB) bij Lubbers aangedrongen op rust in het hoger onderwijs. In een nota aan informateur vraagt de LSBV om het ongedaan maken van de 'verschraling' die in het onderwijs is opgetreden. In concreto pleit de LSBV voor intrekking van de Harmonisatiewet. Verder wil de bond dat de bezuinigingen op de studiefinanciering van tafel verdwijnen en dat er juist meer geld wordt uitgetrokken voor onderwijsvoorzieningen in het algemeen. De inspraak van studenten moet toenemen en de overheid moet maar eens ophouden met het 'stommetje spelen' voor de protesten uit het onderwijs. Deze week vroeg ook de Stichting SURF Lubbers om meer geld, en wel voor computers en computerdienstverlening bij universiteiten en hogescholen.

Jos Dohmen/HOP

Overpeinzingen uit "CDA-land"

Uit het resultaat van de jongste verkiezingen werd door het weekblad De Tijd van 15 september afgeleid, dat "Nederland veel meer CDA-land (is) dan menig-een zal hebben gehoopt". Een conclusie als deze verwondert mij echter allermint.

Zeker. In de eerste helft van deze eeuw was ons land nog glorieus "RK Staat-spartij-land". Het leek zich in de na-oorlogse periode als "KVP-land" opnieuw ijzersterk te kunnen handhaven, zij het ook weer onder de hoede en bescherming van de roomse kerk. Maar, schijn bedriegt altijd. Want als bijna heel de christenheid zich in de mandementsperiode daarna tot "CDA-land" had ontwikkeld, zou men nu al opnieuw op zoek hebben moeten gaan naar weer een andere aanduiding van een stap-terug, die nu niet meer te camoufleren viel. Omdat de werkelijkheid bleek te zijn, dat het gezamenlijke "Haagse" zetel in "CDA-land" kleiner bleek te zijn dan dat, wat men tevoren in "KVP-land" had alléén.

Men moet namelijk niet alleen letten op wat er met confessionele partijen gebeurt in verkiezingstijd, maar ook, en zeker niet minder, op wat er zich afspeelt in de bevolkingsgroepen waar die partijen uit voortkomen en waarmee ze eventueel nog relaties hebben. Dat geldt, voor wat het CDA betreft, in belangrijke mate voor de bewoners van de zuidelijke provincies. Wat daar gebeuren kan, hebben wij reeds eerder ervaren. Voor paniek is er momenteel dan ook geen enkele reden. Voor positieve verwachtingen in de komende tijd echter des te meer, zelfs als men zich in zijn overpeinzingen -zoals hier- moet beperken tot het alleruiterste. Op deze plaats daarom: slechts enkele opmerkingen over onderwijs en levensbeschouwing.

In dit blad is er, onder meer, al op gewezen, dat, óók in het zuiden, de jongste verkiezingsuitslag niet voldaan heeft aan de verwachtingen, maar dat men er in Limburg niettemin in geslaagd was om -evenals in 1986- een hoger percentage van de stemmen te halen dan het landelijk gemiddelde: 33.4% tegenover 31.9%, terwijl het verlies duidelijk achterbleef bij het gemiddelde: 0.6% tegenover 1.5%. Dat zijn de cijfers die min of meer doen denken aan die van Piet Hagen, in De Tijd van 9 januari 1987, over de katholieke school: in 1963 ging 44.3% van de kinderen naar het katholieke l.o., en in 1985 was dat percentage nog 35.3. Daarbij werd nog opgemerkt, dat langzaam maar zeker de katholieke school terrein verloor, kennelijk doordat "van origine katholieke ouders hun kinderen ook niet meer automatisch naar de katholieke school sturen". Wel was dit percentage "nog altijd eenderde van het totale bestand, maar de achteruitgang was er niet minder om. Bovendien zet de dalende lijn door." En dat is nog steeds zo.

Volgens Hagen gaat dit proces, zowel voor het katholiek (en protestant-christelijk) onderwijs, nog niet snel genoeg, zoals blijkt uit het driedelige standaardwerk "Onderwijs: bestel en beleid", dat bij Wolters-Noordhoff is verschenen en waarin A. Boef-Van der Meulen en J.A. van Kemenade gezamenlijk vijftig pagina's wijden aan het onderwerp "Onderwijs en levensbeschouwing". Zij geven daarin een glasheldere verklaring voor het gegeven, dat de belangstelling voor het confessioneel onderwijs wel nog altijd onevenredig groot is. Dat komt evenwel volgens hen "door de bestaande machtsverdeling tussen openbaar en bijzonder onderwijs. De koepelorganisaties van het bijzonder onderwijs handhaven, koste wat kost, de riantie positie die zij hebben. Gesteund door het CDA verzetten zij zich tegen de enquêtes van overheidswege naar de werkelijke voorkeur van ouders. En dus kunnen ouders slechts kiezen tussen de bestaande godsdienstige richtingen. Conclusie: de vrijheid van onderwijs is onvoldoende gewaarborgd. Ouders sturen hun kind dan niet naar de confessionele school omdat ze zo christelijk zijn, maar omdat daar minder buitenlandse kinderen zijn. En dus leer je daar beter."

Wat overigens niet wegneemt, dat het aantal openbare lagere scholen in een stad als Maastricht tot in de vijftiger jaren nog altijd -door de stellingname van de toenmalige KVP- op één bleef steken, maar dat in 1990 nummer negen van start zal gaan! Maar...in de huidige gemeenteraad heeft de PvdA sinds enkele jaren nu wél de meerderheid van het CDA overgenomen. En...sinds de zestiger jaren zijn daar alle kloosterscholen overgegaan in handen van leken. En...intussen hebben Yvette Bommelé en Peter Doorn in een onderzoek, in opdracht van het Humanistisch Verbond, aangetoond dat de ledentallen die de kerkgenootschappen in Nederland opgeven, al lang niet meer kloppen met de werkelijkheid; volgens de volkstelling van 1971 was een kwart van de bevolking buitenkerkelijk, maar dat bleek in 1983 een percentage te hebben bereikt van 44.5%, doordat er al vanaf 1960 ieder jaar één procent blijkt bij te komen. En dat leidt tot de conclusie, dat de gezamenlijke kerkgenootschappen in 1988, voor het eerst in de vaderlandse geschiedenis, in de minderheid moeten zijn gekomen. Wie dat niet heeft zien aankomen, heeft geslapen. Ook overdag.

Want men is al gewaarschuwd in 1963, n.b. vanuit eigen kring. Toen is, onder auspiciën van "De katholieke raad van overleg voor sociaal-economische aangelegenheden" van heel de katholieke vakbeweging, een vijfdelig werk gepubliceerd "Welvaart, welzijn en geluk", een katholiek uitzicht op de Nederlandse samenleving. Maar de waarschuwing kwam merkwaardigerwijs blijkbaar te vroeg. Zij werd, in ieder geval in eigen kring, onmiddellijk onder tafel geveegd. En dat moet wel uitermate jammer worden genoemd. Want wie nu nog eens kennis neemt van hoofdstuk II (kernvraagstukken van vernieuwend onderwijsbeleid) in afdeling V (sociaal-culturele beleidsvragen) van deel IV van dit boek, zal tot de verrassende ontdekking komen dat -na 25 jaar!- de daarin gegeven beschouwingen in veel opzichten nog zeer actueel genoemd moeten worden. Ondanks het andere gegeven, dat de politiek-maatschappelijke situatie intussen belangrijke ontwikkelingen heeft doorgemaakt. De achterbannen waarover Romme, Oud en Drees konden beschikken, bestaan, heus, al lang niet meer. Naast de zuidelijke zijn ook de niet-kerkelijke kiezers politiek al lang en volop in beweging. Wat zich vanaf de zuilentijd confessioneel noemde -al had het met de confessie dan ook nimmer veel te maken-zal de kans niet blijvend krijgen om de samenleving een rad voor de ogen te draaien.

"Het CDA", zo las ik dan ook al in het weekblad "de Bazuin" van 1 september, "heeft zijn ziel aan de bestaande orde verkocht en verliest daarmee zeker als christelijke partij haar geloofwaardigheid". En daarop volgt dan, even logisch, als besluit: "Ook dan zal er wel aantrekkingskracht blijven voor een brede middenpartij, maar tevens zou dan kunnen blijken dat de "C" van christelijk net zo goed of zelfs beter geschrapt kan worden."

Dr. J.G.H. Tans

'Minister moet bezuinigingen op onderwijs toegeven'

De minister van onderwijs moet publiekelijk toegeven dat de universiteiten in het komende begrotingsjaar 250 tot 300 miljoen gulden mislopen. Deze eis stelde drs. H.J. Brinkman, voorzitter van de Vrije Universiteit, dinsdag namens de gezamenlijke universiteiten aan minister Braks.

Brinkman zei 'mismoedig en bitter' te zijn gestemd door de onderwijsbegroting voor 1990. De toegenomen taken van de universiteiten zijn hierin voor de zoveelste keer niet met financiële middelen gecompenseerd. Zoals bekend geldt voor het wetenschappelijk onderwijs al jarenlang een 'budgetplafond', terwijl alle overige onderwijssectoren aan automatische compensatie krijgen als de taken toenemen, bijvoorbeeld door een toenemend aantal scholieren en studenten.

Volgens Brinkman is deze situatie voor de universiteiten eigenlijk onaanvaardbaar. Er bestaat weliswaar een berekeningssysteem voor de rijksbijdrage aan de universiteiten (het zogenaamde plaatsen-geld-model), waarin de omvang van de taken meetelt. Maar op de uitkomsten van het model worden jaarlijks kortingen aangebracht opdat men binnen het eenmaal vastgestelde budget blijft. In 1990 bedraagt die korting vier procent, wat overeenkomt met ruim 100 miljoen gulden. In de sfeer van de niet-personele lasten constateert Brinkman een nog grotere 'onderfinanciering' en wel met zo'n 17 procent.

'In totaal komen de universiteiten samen als gevolg van de plafondfinanciering 250 tot 300 miljoen gulden tekort,' aldus de VU-voorzitter.

Voor de universiteiten zelf is dat in feite geen nieuws. Maar wat Brinkman kennelijk het meest stoort, is dat in de begrotingsstukken nooit met zoveel woorden is opgeschreven dat het wetenschappelijk onderwijs wordt ondergefinancierd.

Daarom zou de minister maar eens publiekelijk moeten verklaren dat de vlag er zo bijhangt. Brinkman eiste een gezamenlijk persbericht van het ministerie van onderwijs en de universiteiten waarin de situatie wordt toegelicht.

Namens minister Braks zei de directeur-generaal voor het hoger onderwijs, ir. B. Okkerse, dat Brinkman de gang van zaken op zich juist heeft voorgesteld. Maar, zo voegde hij daaraan toe, 'het draagvlak in de samenleving voor extra uitgaven ten behoeve van wetenschappelijk onderwijs en onderzoek is niet zo groot als men in universitaire kring denkt. Wat in de begroting staat is het maximale niveau en wellicht al meer dan men redelijkerwijs mocht verwachten, zeker van een demissionair kabinet.'

Volgens Okkerse heeft de minister van onderwijs de gemaakte keuzes en de daaraan ten grondslag liggende argumenten nooit verborgen gehouden. 'Ik heb daarom geen behoefte aan een gezamenlijk persbericht of verklaring,' zei hij dinsdag.

Okkerse vraagt zich af of het ook vanuit het perspectief van de universiteiten zelf wel zo wijs is deze trom te roeren. 'In hun oproep aan de politiek hebben de universiteiten zich vlak voor de zomer ook al beklaagd over de bestaande onderfinanciering. Maar in datzelfde stuk zegt men eveneens dat de produktie in het wetenschappelijk onderwijs desondanks is vergroot. Dit soort verhalen zou op het publiek wel eens een ander effect kunnen sorteren dan men bedoelde.'

Jos Dohmen/HOP

Olivetti biedt excuses aan voor advertentie

Olivetti Nederland heeft het Rekencentrum van de RL aangeboden een rectificatie te plaatsen in Observant, omdat in de advertentie, die vorige week in dit blad is verschenen, potentiële klanten ten onrechte naar het Rekencentrum zijn verwezen. Daarmee wekte het bedrijf de indruk dat het rekencentrum tegen de uitdrukkelijke wens van de universiteitsraad in medewerking verleende aan de verkoop van Olivetti-apparatuur.

De universiteitsraad heeft vorig jaar gepleit voor een boycot van Olivetti omdat het bedrijf aanzienlijke belangen heeft in Zuid-Afrika. Na veel discussies met het college van bestuur, dat waarschuwde voor vernietiging van een dergelijk besluit door de Kroon, werd bij wijze van compromis besloten een 'ontmoedigingsbeleid' te voeren. Alle medewerkers kregen begin dit jaar een brief van het college waarin de aanschaf van Olivetti-apparatuur min of meer werd afgeraden. Bovendien kreeg het Rekencentrum de opdracht om personeelsleden, die erover dachten een personal computer of printer van Olivetti aan te schaffen, te wijzen op andere merken. Sinds die tijd is bij het Rekencentrum nauwelijks nog iets van het merk Olivetti verkocht. Ook bij de dienst Inkoop bestaat de indruk, dat er alleen nog maar spullen van Olivetti gekocht worden als er delen van bestaande Olivetti-apparatuur vervangen moeten worden. Tot dit jaar was Olivetti binnen de universiteit de onbetwiste koploper op het gebied van pc's. Een belangrijke oorzaak van die koppositie was de prijs. Dankzij speciale afspraken met de universiteiten kon

De advertentie die vorige week in Observant verscheen, is opgesteld door het de Nederlandse tak, die in Leiden is gevestigd. "We vonden dat we aan het begin van het nieuwe jaar maar eens rondje universiteitsbladen moesten doen", zegt woordvoerder Stuit. "Er lag een oude afspraak met de rekencentra en pc-shops van alle universiteiten dat in de Olivetti-advertenties voor informatie naar hen verwezen kon worden."

Stuit blijft tamelijk lakoniek: "We hebben er helemaal niet bij stilgestaan dat de zaak zo gevoelig lag in Maastricht. Ik

had er wel iets over gehoord, maar de afspraak met het rekencentrum was nooit opgezegd. Als ze nu gaan zeggen dat ze niet meer in die advertentie genoemd willen worden, dan heeft het weinig zin meer om te adverteren. Tja, dat is dan jammer voor jullie."

Bert Melief, hoofd van de afdeling Gebruikersondersteuning bij het Rekencentrum, is inderdaad niet te spreken over het noemen van het centrum in de advertentie: "Dit is helemaal buiten ons om gebeurd. Toen we die advertentie zagen hebben we meteen met Olivetti gebeld voor een afspraak, want wij willen eens een hartig woordje met die mensen spreken. Als ze weten dat de zaak hier zo gevoelig ligt, hadden ze ons minstens even moeten waarschuwen. Nu krijg ik de hele universiteit over me heen omdat het is alsof we Olivetti helpen zoveel mogelijk computers aan de man te brengen. Als ze zoiets doen kan het wel eens gebeuren dat ze helemaal niet meer welkom zijn aan de universiteit." Het bericht dat er in Maastricht enige opwinding over de advertentie is ontstaan, is het in informatie gespecialiseerd bedrijf snel rond. Enkele uren nadat we met Stuit gepraat hebben, belt account-manger Van Schendel met de mededeling dat er een rectificatie van Olivetti in aantocht is (die volgende week in Observant zal verschijnen): "We hebben te lichtvaardig aangenomen dat die advertentie eerst door het rekencentrum gezien zou zijn, voordat wij plaatsen, maar dat is helaas niet gebeurd. Dit had niet mogen gebeuren, we geven toe: de fout ligt volledig bij Olivetti Nederland. We hebben inmiddels ook afgesproken dat we in het vervolg, als we adverteren, eerst de zaak volledig doorspreken met het rekencentrum."

Jacques Herraets

à point

Reclamemakers proberen het publiek er al decennia lang hardnekkig van te overtuigen dat het wel van lekker eten houdt, maar geen tijd heeft om het klaar te maken. Vroeger diende dat om blikconserven te verkopen; daarna kwam het voedsel in glas, gevolgd door de diepvriesmaaltijden. Nu wordt de tijd rijp geacht voor verse kant-en-klarmaaltijden die u bij de supermarkt kunt kopen. De grootwinkelbedrijven proberen daarmee het gat te sluiten tussen hun assortiment en het aanbod van gespecialiseerde delicatessenwinkels en traiteurs. De consument krijgt zodoende veel meer keus, en dat wordt in onze samenleving als een groot goed beschouwd.

Van het meeste kant en klare voedsel ga je niet dood. Maar het is gewoonlijk nogal duur. Waarom zou je duur en misschien niet zo lekker eten als het ook goedkoop en zeker lekker kan. Tegen het werk hoeft u niet op te zien, want we houden het eenvoudig. Neem per persoon een of twee ons snijbonen. Mishandel ze niet door ze door zo'n molen te halen; die snijdt veel te klein. In plaats daarvan wast u ze, en snijdt ze dan in schuine stukjes van een tot twee centimeter breed. Met de hand, en natuurlijk met een scherp mes. Kook de bonen in ruim water met een beetje zout, niet langer dan vijf minuten. Afgieten en vermengen met een eetlepel crème fraîche per persoon. Zo maak je van een gewone groente iets verfijnds, en het kost bovendien heel weinig moeite.

Van het traditionele verse gemaksvoedsel is half-om-half gehakt, liefst nog gekruid door de slager, wel heel Hollands. Veel mensen zijn vergeten dat onversneden runder-, kalfs- of varkensgehakt veel smakelijker is. En eigenlijk is varkensgehakt gewoon het lekkerst, wat mooi meegenomen is, want het is bijna het goedkoopste vlees dat te koop is. Neem per persoon anderhalf tot twee ons varkensgehakt en meng dat met versgemalen peper, wat zout, drie verkruimelde laurierbladeren en een scheutje olijfolie. Vorm hiervan twee tot drie afgeplatte ballen en bak die een minuut of tien in wat olie of boter. U zult merken dat ook hier eenvoudig en lekker hand in hand gaan.

A point van vorige week vertoonde een overgang die abrupt en voor het merendeel van de lezers onbegrijpelijk is. Vanwege - naar ik begrepen heb - opmaakproblemen was de derde alinea weggefallen. Hier volgt die alsnog:

In de Nederlandse herinnering leeft Maigret voort in de magistratuur, vertolking die Jan Teulings in de jaren zestig op de televisie gaf. Helaas zijn de Ampexbanden van deze succesrijke serie gewist: de VARA had ze voor iets anders nodig. (Andere omroepen deden trouwens hetzelfde.) Onvergeeflijke Hollandse zuinigheid.

© August Magirus

Marihuana-onderzoek

(vervolg van pagina 1)

niet worden aangetoond, omdat er te weinig bekend is over de invloed van marihuana op het reactie- en coördinatievermogen van de mens. Volgens de directeur en de adjunct-directeur van het IGVG, dr. James O'Hanlon en dr. Han de Gier, zijn uit laboratoriumonderzoek wel indicaties verkregen dat er een verband bestaat, maar zijn de resultaten van de experimenten nogal tegenstrijdig. Er zijn volgens hen wel epidemiologische studies verricht, die erop lijken te wijzen dat relatief meer mensen die bij een ongeval betrokken zijn marihuana gebruikt hebben.

Als de Maastrichtse onderzoekers een duidelijk verband kunnen aantonen tussen rijgedrag en marihuana-gebruik, bestaat er de mogelijkheid van een vervolgonderzoek. Het tweede onderzoek zou dan een standaardmaat moeten opleveren voor de maximale hoeveelheid werkzame stof die een marihuana-gebruiker in zijn lichaam mag hebben voordat zijn rijvaardigheid wordt aangetast. Een dergelijke maat bestaat al voor alcoholgebruik (het alcoholpromillage).

Voor het experiment zullen via advertenties 24 proefpersonen worden gevonden, die aan een aantal voorwaarden moeten voldoen. Drs. Hindrik Robbe, die als leider van het project optreedt,

omschrijft de ideale proefpersoon als een "recreatieve gebruiker, die een paar keer per maand, maar zeker niet dagelijks marihuana gebruikt." Proefpersonen mogen niet met justitie in aanraking zijn geweest voor alcohol- of drugmisbruik of handel in verdovende middelen. Om dat te controleren geven de onderzoekers de lijst met proefpersonen door aan justitie, die de gegevens controleert. Als justitie over iemand een negatief advies geeft, wordt die van de lijst afgevoerd. De namen worden volgens Robbe niet door justitie bewaard, maar iemand die een negatief advies heeft gekregen, kan naar justitie stappen om te vragen wat de reden daarvan is.

Een andere eis die aan proefpersonen wordt gesteld is dat ze al vaker een auto bestuurd hebben na het gebruik van marihuana. "We willen een zo betrouwbaar mogelijk beeld van het rijgedrag krijgen en daarom willen we de proefpersonen geen dingen laten doen die ze normaal nooit doen," licht Robbe toe.

Als de proefpersonen (12 mannen en 12 vrouwen tussen de 21 en 35 jaar en van Nederlandse nationaliteit) geselecteerd zijn, wordt eerst vastgesteld hoeveel marihuana ieder van hen moet roken om 'high' te worden. Daarvoor worden stikkers uit de Verenigde Staten geïmpor-

teerd, die in een speciaal laboratorium zijn vervaardigd voor wetenschappelijk onderzoek. De voorraad wordt met toestemming van justitie in een speciaal kistje bewaard en de administratie van wat daar in- en uitgaat moet voor justitie toegankelijk blijven. Omdat het bezit van marihuana strafbaar is (minder dan 20 gram wordt als overtreding gestraft, meer dan 20 gram als misdrijf) heeft de officier van justitie een speciaal 'opiumverlof' verleend, zoals de wet dat vereist. Nadat van ieder proefpersoon de dosis die hij nodig heeft om high te worden is vastgesteld, begint het eigenlijke experiment, de rijtest. Daarvoor wordt ergens in Zuid-Limburg een stuk rijksweg van 10 kilometer door de politie afgezet. Dat zal twaalf keer gebeuren tussen zeven en twaalf uur 's avonds op een plaats die nog moet worden uitgezocht. Op elk van die avonden komen acht proefpersonen twee keer een rijtest afleggen, een keer een half uur na het roken van een stikkie en een keer een uur na het roken. Ieder proefpersoon moet vier keer een avond opdaven. Op één van die avonden krijgt hij een placebo-stikkie te roken waaruit de werkzame bestanddelen van de marihuana verwijderd zijn.

Volgens O'Hanlon zijn er zoveel voorzorgsmaatregelen genomen dat er nauwelijks iets kan misgaan tijdens de rijtest. Naast de bestuurder rijdt een gediplomeerd rij-instructeur mee die met behulp van een dubbele bediening op ieder moment kan ingrijpen. Ook de IGVG-medewerker die voor de bedie-

ning van de meetapparatuur meereijdt, kan op ieder moment opdracht geven te stoppen. O'Hanlon: "Wij hebben al heel wat van dergelijk onderzoek gedaan, maar in de 180.000 kilometer die wij hier met proefpersonen gereden hebben is er nog nooit een ongeluk gebeurd."

Tijdens de ritten van tien kilometer heen en tien kilometer terug in de speciaal met apparatuur uitgeruste Volvo van het IGVG moet de proefpersoon bij een snelheid van 90 kilometer de auto zo recht mogelijk op de weg houden. Met behulp van een speciale op het dak gemonteerde camera wordt voortdurend de afstand tot de strepen op de weg gemeten. Verder worden de variaties in snelheid en de sturbewegingen gemeten. De drie metingen leveren samen de 'time to line crossing' variabele op, die laat zien wat er gebeurt in de korte tijd tussen het moment dat de auto in de richting van een streep gaat en het moment waarop hij de lijn overschrijdt.

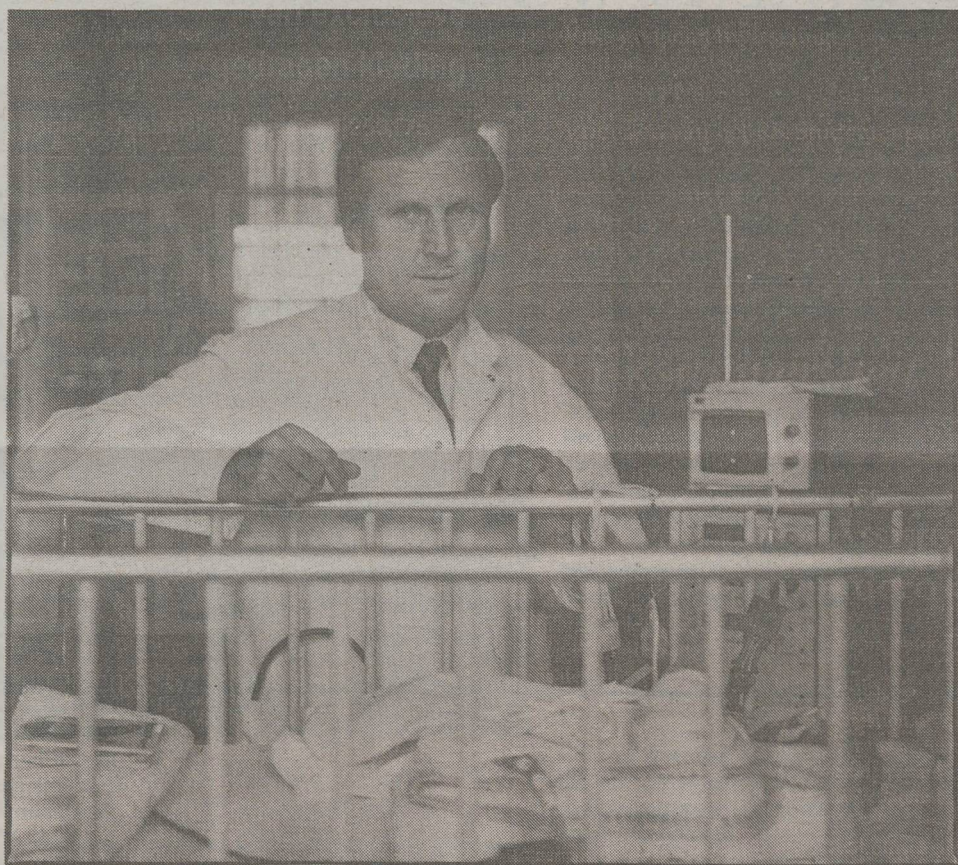
Het IGVG hoopt volgend jaar zomer de resultaten van het onderzoek te kunnen presenteren. Over de vraag of er een kans is op een vervolgonderzoek kan projectleider Robbe zich nog niet uitlaten: "Of dat er komt hangt af van wat wij vinden. Als je een mooi rechtlijnig verband vindt tussen marihuana-gebruik en rijprestaties, zal dat vervolg er wel komen, maar als we geen verband vinden komt het natuurlijk niet."

Jacques Herraets

Nieuwe hoogleraar Kuijten wil binnen twee jaar opleiding sstatus terug in huis hebben

KINDERGENEESKUNDE WIL VOLWASSEN WORDEN

De academisering van de kindergeneeskunde in het Academisch Ziekenhuis Maastricht is ruime tijd vertraagd, doordat voorzitter professor Ramaekers zijn werkzaamheden al in '85 vanwege zijn slechte gezondheid moest staken en een aantal ervaren stafleden de vakgroep verliet. Dit had tot gevolg dat de vakgroep begin '87 haar status als universitaire opleidingskliniek verloor. Het herstel van kindergeneeskunde werd ingeluid door de benoeming per 1 mei '88 van dr. R.H. Kuijten tot nieuw hoofd van de afdeling. Twee weken geleden sprak Kuijten zijn inaugurale rede uit. Reden om met hem te gaan praten over de positie van zijn vakgebied binnen het Academisch Ziekenhuis Maastricht en de faculteit geneeskunde.

'Studenten hier hebben merkwaardige lacunes in hun medische kennis' (foto Franco Gori)

"U treft mij op een slechte dag", begroet professor Kuijten de verslaggever. Hij heeft die maandagochtend bericht gekregen dat zijn vakgroep bij de reorganisatie van de medische faculteit (zie ook voorpagina) personeel moet inleveren. Kuijten: "Dat is tegen alle afspraken in. Toen ik naar Maastricht kwam hebben zowel faculteit als ziekenhuis alle medewerking toegezegd bij het uitbouwen van de vakgroep. Werken met kinderen kost nu eenmaal meer geld en menskracht dan gemiddeld. De verpleegdichtheid is bijvoorbeeld groter, alleen al omdat kinderen zich niet alleen kunnen wassen. Onze staf is bovendien al heel klein. Het VU-ziekenhuis heeft 20 kinderartsen voor 62 bedden. Wij moeten het met 13,7 formatie voor 54 bedden doen. Als je daar nog mensen van gaat afsnoepen, wordt het wel heel erg krap. Maar ik moet me niet laten meeslepen door mijn emoties van het moment. Ik ga eerst intern uitvechten dat recente beloften en afspraken gestand worden gedaan. Voorlopig heb ik daar nog alle vertrouwen in."

Professor Kuijten was voor zijn komst naar het Academisch Ziekenhuis Maastricht verbonden aan het Utrechtse Wilhelmina kinderziekenhuis, waar "een totaal andere sfeer heerst":

"Daar draait alles om het kind en hoeft je dus ook niet te beargumenteren dat werken met kinderen meer kost. Hier gelden andere maatstaven, moet je toch vechten voor die erkenning. Daar komt nog bij dat kindergeneeskunde door de ziekte van professor Ramaekers zwak bezet was in een tijd, dat iedereen probeerde op sleutelposities te komen. We zijn daarbij in de verdrukking gekomen en hebben nu nog steeds geen belangrijke positie in de faculteit. Dus als er bezuinigd moet worden, zitten we automatisch in de hoek waar de slagen vallen."

Uitbouwen

Kuijten heeft "wel even moeten nadenken", voordat hij van het bekende Utrecht naar het onzekere Maastricht verhuisde: "Maar het is natuurlijk leuk om verantwoordelijk te zijn voor een deel van het academisch ziekenhuis en energie te steken in iets wat nog moet worden uitgebouwd." Hij wil de afdeling kindergeneeskunde van het AZM uitbouwen tot een centrum van deskundigheid, waar huisartsen en ouders uit heel Limburg naar doorverwijzen. Daartoe moet de vakgroep voldoende sub-specialismen op topniveau in

huis hebben. Met name op de terreinen van cardiologie en neonatologie (de afdeling voor pasgeborenen) gaat zijn afdeling steeds meer een regionale functie vervullen, vertelt Kuijten. Datzelfde geldt voor zijn eigen specialisme: het gebied van de kindernierziekten. Andere deelgebieden - zoals de intensive care en longziekten - moeten nog verder ontwikkeld worden. Kuijten: "Het verwijspatroon naar Maastricht moet nog verder groeien. Niet alle kinderartsen in de regio sturen hun patiënten naar ons. Met name bij sommige oudere kinderartsen ligt nog wat oud zeer, omdat ze ooit hadden gedacht zelf universiteitskliniek te worden. Maar door het uitbouwen van onze expertise verwachten we toch, dat er steeds meer kinderen deze kant uitkomen. En als in '92 de grenzen opengaan, zal er waarschijnlijk ook een patiëntenstroom uit België op gang komen. Want nu moeten mensen die vlak over de grens wonen naar Leuven, en dat ik toch ver weg. Ik vind het heel belangrijk dat een ziek kind zo dicht mogelijk bij huis wordt behandeld. Je kunt dan de ouders veel beter bij de verzorging betrekken. En als de poliklinische controle geen lange reistijden met zich meebrengt, kun je een kind eerder ontslaan."

Kuijten ziet de toekomst met optimisme tegemoet. In '91 moet kindergeneeskunde zo ver zijn uitgebouwd, dat opnieuw de status van academische opleiding kan worden aangevraagd. De totale specialisatie kindergeneeskunde duurt vijf jaar, waarvan drie jaar bij een universitaire opleiding moet worden doorgebracht, en twee jaar bij een perifere opleiding. Het AZM is momenteel de enige universiteitskliniek, die alléén erkend wordt voor het niet-universitaire gedeelte van de opleiding.

Huiselijk

Kuijten signaleert dat er de laatste vijftien jaar nogal wat verschuivingen zijn opgetreden binnen de geneeskundige zorg voor het kind. Op de afdeling is het "een gezellige troep" geworden, waar de huiselijke sfeer zo goed mogelijk wordt nagebootst. Kinderen nemen hun eigen transistor mee naar het ziekenhuis. Tussen de kinderbedden bevinden zich soms opklapbedden of matrassen van ouders. De verhuizing naar de nieuwbouw op Randwyck maakt het straks mogelijk om de kleine kinderen van de adolescenten te scheiden en voor deze laatste groep een aparte recreatieruimte in te richten. Het verblijf in het ziekenhuis is gemiddeld korter geworden.

Kuijten: "Vroeger werd een kind met buikpijn soms drie à vier weken ter observatie opgenomen. De bezoektijden waren kort, zodat het patiëntje echt thuis raakte op de afdeling. Nu is er geen kind meer dat ter observatie voor buikpijn wordt opgenomen. Kinderen die wél in het ziekenhuis terechtkomen, blijven soms maar twee dagen. In die tijd moeten dan veel onderzoeken afgehandeld worden, wat toch een bewerkelijk geheel is. Door het korte verblijf raken de kinderen bovendien veel minder gewend. Daarom is die intensievere inbreng van het thuisfront heel zinvol." Kuijten constateert dat er een verschuiving is opgetreden in de aard van kinderziekten.

"Vroeger lag het accent veelal op het kind met diarree, infecties, voedingsstoornissen. Nu worden dat soort klachten poliklinisch afgehandeld. Steeds meer kinderen komen in het ziekenhuis terecht met ernstige afwijkingen. Ziektes waar je vroeger aan doodging, hebben nu een veel grotere genezingskans. Kinderen die vroeger de pubertijd niet haalden worden nu volwassen. Dat alles vraagt veel intensieve begeleiding." De drempels in de gezondheidszorg zijn lager geworden en dat is volgens Kuijten niet altijd positief.

"Er worden minder kinderen geboren en daardoor neemt de kennis van kinderziekten in de huisartsenpraktijk af. Tegelijk vragen ouders steeds meer medische consumptie. Als een gezin vroeger zes kinderen had en Jantje klaagde over buikpijn, dan maakten de ouders zich daar toch wat minder zorgen over. Nu vinden ze dat ze er recht op hebben dat die buikpijn genezen wordt. Het is de verplichting van de dokter dat hún kind geen klachten heeft. Ze hebben in bladen als de Libelle of Margriet iets gelezen en halen zich vanalles in hun hoofd. Je kunt bij hoofdpijn een asperientje nemen en vroeg in bed kruipen. Of je kunt denken dat hoofdpijn duidt op een hersentumor en van de arts de garantie vragen dat dat niet het geval is. Dat verschijnsel is natuurlijk niet alléén bezwaarlijk. Doordat de ouders meer weten, kun je ze ook veel meer als gesprekspartner tegemoet treden."

Lacunes

Aangezien de kindergeneeskunde door alle medische disciplines heen loopt, verdient zijn vakgebied een prominenter plaats in het onderwijs, vindt Kuijten. In het Maastrichtse basiscurriculum is tot dusverre één blok specifiek gericht op 'groei en ontwikkeling' en dat moet meer worden.

Kuijten: "Het valt me op dat Maastrichtse studenten in vergelijking met Utrechtse studenten vaak merkwaardige lacunes in hun kennis hebben. Tegelijk weet ik niet zo goed welke eisen ik moet stellen, want door het onderwijssysteem kan ik nauwelijks overzien of bepaalde onderwerpen in de blokken wel aan bod zijn gekomen."

Uit deze kanttekening mag beslist niet worden afgeleid dat Kuijten het Maastrichtse systeem niet waardeert.

"De zelfstandigheid van de student is duidelijk groter dan ik uit Utrecht was gewend. Je kunt een nieuwkomer op de afdeling gerust iets laten uitzoeken. Ze vinden feilloos hun weg. De attitude van de Maastrichtse student vind ik ook heel plezierig. Hun openheid en de snelheid waarmee ze zich in de problemen verdiepen valt me telkens weer op."

Voor de probleemgestuurde manier van leren heeft Kuijten niets dan lof.

"Ik heb tijdens mijn eigen studietijd - en nu ook bij mijn zoon die niet in Maastricht studeert - gezien dat de manier van studeren elders stukken slechter is dan hier. Men begint drie weken voor het tentamen te ploeteren en kijkt het boek vervolgens nooit meer in. Als tutor zie ik dat studenten hier vanaf de eerste bijeenkomst intensief bezig zijn met de stof uit het blok. Zelfs in de koffiepauzes hoor je ze nog echt inhoudelijke discussies voeren. Dat vindt ik heel stimulerend. Het lijkt me in dit systeem wel essentieel dat de tutor inhoudsdeskundig is. Ik kan me niet voorstellen hoe klinische vraagstukken door een sociaal werker begeleid kunnen worden. Zodra ik iets om de gevallen heen vertel, merk ik dat het voor de studenten gaat leven en dat ze steeds méér willen weten. Als inhoudsdeskundige kun je in de groep echt iets tot ontwikkeling brengen."

Leermeester

Eén element van traditionele onderwijs-systemen zou Kuijten graag in Maastricht terugzien:

"Er zit natuurlijk een flinke dosis nostalgie bij, maar het beeld van de docent voor de geboeid luisterende collegezaal mis ik hier beslist. Ik ben zelf in de vijftiger jaren opgeleid door mensen als de internist Borst, de chirurg Boerema en de neuroloog Biemond. Dat waren grote voorbeelden, mensen die je enthousiast maakten. Ik heb in mijn tijd zelfs nog colleges gevolgd bij de neerlandicus Garnt Stuiveling. Niet omdat ik het vak interessant vond, maar omdat dat een boeiende man was, die ik graag hoorde praten. Ik vind het toch jammer dat zo iets hier niet gebeurt. Er lopen binnen deze instelling markante figuren rond, die studenten zouden moeten leren kennen. Zelf heb ik erg veel geprofiteerd van goede leermeesters. Hier is het voorstelbaar dat hier iemand over vier of vijf jaar assistent wordt en niet eens weet dat die figuur die in een witte jas over de gang loopt, de hoogleraar is. Of studenten daar wel eens over klagen? Nee, nooit gehoord, maar ze weten niet wat ze missen."

Emely Nobis

BLADEREN

Door Bart Brouwers

Verrassing

Een complete verrassing was het, toen minister van onderwijs Braks vorige week ambtenarenleider Jaap van der Scheur voordroeg als buiten universitair lid van de Leidse Universiteitsraad. Braks' voorganger Deetman had die voordracht eerder geblokkeerd, omdat de Raad volgens hem meer behoefte had aan een vertegenwoordiger van CDA-huize. Braks vond echter dat de "ministeriële toetsing slechts minimaal" dient te zijn, maar adviseerde de Raad wel bij een volgende voordracht wat meer rekening te houden met diversiteit in maatschappelijke achtergrond. (Mare)

Condoms

Tegen de Spar-winkel op het Twentse campusterrein hangt-ie, vlak naast de voordeur: een condomautomaat. En dat is voor de meeste technische studenten een groot bezwaar. Je kunt op die manier namelijk nauwelijks ongezien je rubbertje kopen; altijd loopt er wel een bekende (zo groot is die universiteit daar ook weer niet) tegen je vege lijf. Maar die Twentse studenten zijn ook niet voor één gat (?) te vangen. 's Nachts, als alles donker is, komen ze terug en vieren ze hun lusten bot op de automaat. Gebrek aan enthousiasme kan de jongens daarbij trouwens niet verweten worden, want al vijf keer ging een condom-behoefte er met het hele apparaat vandoor. Je weet tenslotte nooit wie je in de nacht nog allemaal tegenkomt, nietwaar? Voor de bedrijfsleider van de Spar is het echter allemaal wat teveel van het kwade ge-

worden. Hij heeft besloten de (duidelijk wel aanwezige) behoefte onder de studenten niet meer te ledigen; hij is het beu, er komt geen condomautomaat meer voor zijn winkel. 'Laat ze maar aids krijgen', moet hij gedacht hebben. (UT-nieuws)

Shell

Het is weer eens zover: er zijn weer universiteitsbladen in beslag genomen vanwege een Shell-advertentie. Ditmaal waren Folia (Amsterdam) en het Wageningse U-Blad het slachtoffer. In beide gevallen ontfermde een actiegroep zich over een flink deel van de oplage van vorige week en gaf ze die pas terug nadat alle Shell-pagina's er eigenhandig waren uitgescheurd. Om te bewijzen, dat het niet de bedoeling was de redactionele vrijheid te belemmeren, werd het verhaal, dat op de achterkant van de advertentie stond, op prikborden bij de verdeelpunten opgehangen. Advertentie-acquisiteurs van beide bladen lieten nog dezelfde week weten, dat de actie hun beleid niet zal beïnvloeden. "Wij weigeren alleen advertenties die in strijd zijn met de wet", aldus een vertegenwoordiger van de Universiteit van Amsterdam. De kwestie van de Shell-advertenties begon vorig jaar te spelen door acties bij enkele universiteitsbladen. Het Utrechtse U-blad werd twee weken achtereenvolgend 'gegijzeld' en plaatst sindsdien geen Shell-advertenties meer. Dat besluit ging trouwens zeer tegen de zin van toenmalig hoofdredacteur Herman Wigbold in. Daarna hebben ook Nijmegen, Tilburg en Maastricht besloten Shell voortaan te weren uit het universiteitsblad. De bladen van de overige universiteiten blijven wel gewoon plaatsen. (Folia)

(((GROTE)))(((VAN DE)))(((MAN))
((DE)))(((HONGER)))(((KLEINE)))

TV 10	TV 11	TV 12	TV 13	TV 14	TV 15	TV 16	TV 17	TV 18	TV 19	TV 20
TV 21	TV 22	TV 23	TV 24	TV 25	TV 26	TV 27	TV 28	TV 29	TV 30	TV 31
TV 32	TV 33	TV 34	TV 35	TV 36	TV 37	TV 38	TV 39	TV 40	TV 41	TV 42
TV 43	TV 44	TV 45	TV 46	TV 47	TV 48	TV 49	TV 50	TV 51	TV 52	TV 53
TV 54	TV 55	TV 56	TV 57	TV 58	TV 59	TV 60	TV 61	TV 62	TV 63	TV 64
TV 65	TV 66	TV 67	TV 68	TV 69	TV 70	TV 71	TV 72	TV 73	TV 74	TV 75
TV 76	TV 77	TV 78	TV 79	TV 80	TV 81	TV 82	TV 83	TV 84	TV 85	TV 86
TV 87	TV 88	TV 89	TV 90	TV 91	TV 92	TV 93	TV 94	TV 95	TV 96	TV 97
TV 98	TV 99	TV 00	TV 01	TV 02	TV 03	TV 04	TV 05	TV 06	TV 07	TV 08
TV 09	TV 10	TV 11	TV 12	TV 13	TV 14	TV 15	TV 16	TV 17	TV 18	TV 19
TV 20	TV 21	TV 22	TV 23	TV 24	TV 25	TV 26	TV 27	TV 28	TV 29	TV 30
TV 31	TV 32	TV 33	TV 34	TV 35	TV 36	TV 37	TV 38	TV 39	TV 40	TV 41
TV 42	TV 43	TV 44	TV 45	TV 46	TV 47	TV 48	TV 49	TV 50	TV 51	TV 52
TV 53	TV 54	TV 55	TV 56	TV 57	TV 58	TV 59	TV 60	TV 61	TV 62	TV 63
TV 64	TV 65	TV 66	TV 67	TV 68	TV 69	TV 70	TV 71	TV 72	TV 73	TV 74
TV 75	TV 76	TV 77	TV 78	TV 79	TV 80	TV 81	TV 82	TV 83	TV 84	TV 85
TV 86	TV 87	TV 88	TV 89	TV 90	TV 91	TV 92	TV 93	TV 94	TV 95	TV 96
TV 97	TV 98	TV 99	TV 00	TV 01	TV 02	TV 03	TV 04	TV 05	TV 06	TV 07
TV 08	TV 09	TV 10	TV 11	TV 12	TV 13	TV 14	TV 15	TV 16	TV 17	TV 18
TV 19	TV 20	TV 21	TV 22	TV 23	TV 24	TV 25	TV 26	TV 27	TV 28	TV 29
TV 30	TV 31	TV 32	TV 33	TV 34	TV 35	TV 36	TV 37	TV 38	TV 39	TV 40
TV 41	TV 42	TV 43	TV 44	TV 45	TV 46	TV 47	TV 48	TV 49	TV 50	TV 51
TV 52	TV 53	TV 54	TV 55	TV 56	TV 57	TV 58	TV 59	TV 60	TV 61	TV 62
TV 63	TV 64	TV 65	TV 66	TV 67	TV 68	TV 69	TV 70	TV 71	TV 72	TV 73
TV 74	TV 75	TV 76	TV 77	TV 78	TV 79	TV 80	TV 81	TV 82	TV 83	TV 84
TV 85	TV 86	TV 87	TV 88	TV 89	TV 90	TV 91	TV 92	TV 93	TV 94	TV 95
TV 96	TV 97	TV 98	TV 99	TV 00	TV 01	TV 02	TV 03	TV 04	TV 05	TV 06
TV 07	TV 08	TV 09	TV 10	TV 11	TV 12	TV 13	TV 14	TV 15	TV 16	TV 17
TV 18	TV 19	TV 20	TV 21	TV 22	TV 23	TV 24	TV 25	TV 26	TV 27	TV 28
TV 29	TV 30	TV 31	TV 32	TV 33	TV 34	TV 35	TV 36	TV 37	TV 38	TV 39
TV 40	TV 41	TV 42	TV 43	TV 44	TV 45	TV 46	TV 47	TV 48	TV 49	TV 50
TV 51	TV 52	TV 53	TV 54	TV 55	TV 56	TV 57	TV 58	TV 59	TV 60	TV 61
TV 62	TV 63	TV 64	TV 65	TV 66	TV 67	TV 68	TV 69	TV 70	TV 71	TV 72
TV 73	TV 74	TV 75	TV 76	TV 77	TV 78	TV 79	TV 80	TV 81	TV 82	TV 83
TV 84	TV 85	TV 86	TV 87	TV 88	TV 89	TV 90	TV 91	TV 92	TV 93	TV 94
TV 95	TV 96	TV 97	TV 98	TV 99	TV 00	TV 01	TV 02	TV 03	TV 04	TV 05

Erasmus

Dankzij het Erasmus-programma kunnen duizenden Europese studenten jaarlijks in een ander land een deel van hun studie volgen. De bedoeling was om in 1990 zelfs zover te zijn, dat 10 procent van de zes miljoen Europese studenten de grens over te krijgen. Maar dat valt tot dusver tegen en het ziet er dan ook naar uit, dat de gewenste limiet bij lange na niet wordt gehaald. Financiële beperkingen vormen een belangrijke belemmering, maar niet de enige, aldus de Rotterdamse professor in de wijsbegeerte J. Sperna Weiland. Hij is nauw betrokken bij de ontwikkeling van het programma en is in die hoedanigheid al meer dan hem lief is gestuit op de tegenwerking van de studenten zelf. "Waarop we totaal

niet hadden gerekend is het feit dat we mensen moeten overtuigen om aan het programma mee te doen. Zo is het buitengewoon moeilijk studenten tot reizen te bewegen. Er is bijvoorbeeld een prachttige uitwisseling met Rome. Maar studenten kunnen geen Italiaans spreken en de taal leren is kennelijk teveel gevraagd." (Quod Novum)

Waanzin

Professor Hans Daudt is politicoloog aan de universiteit van Amsterdam en is ervan overtuigd dat er met de meeste van zijn collega's toch wel iets mis is. "Een

mooie illustratie van de universitaire waanzin vind ik nog altijd H. Polak, lid van het College van Bestuur. Die had er na twee jaar genoeg van en toen werd hij directeur van een echt gekkenhuis." (Ad Valvas)

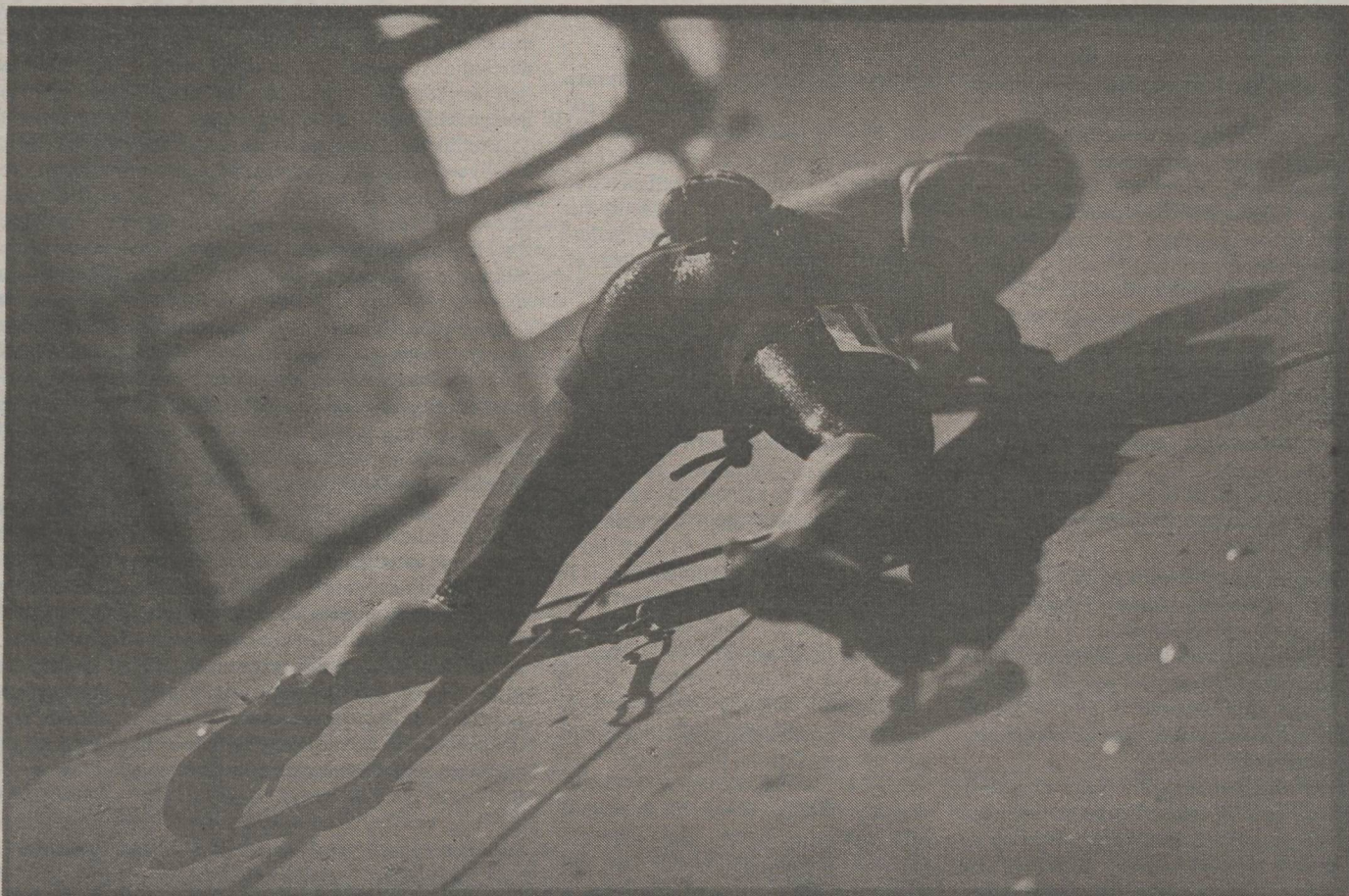
Goud

Oud-studenten, de zogenaamde alumni, zijn goud waard, daar begint de Utrechtse universiteit steeds meer van overtuigd te raken. Als iemand als Lubbers nu bijvoorbeeld in Utrecht had gestudeerd en door die universiteit nu nog af en toe op wat ceremoniële gebeurtenissen zou worden uitgenodigd, dan was hij vast en zeker meer genegen om de alma mater in het hart van Nederland niet te erg met bezuinigingen te treffen. Dat is althans de visie van Fred Allers, hoofd voorlichting in Utrecht. Maar Lubbers studeerde niet in Utrecht en de universiteit heeft eigenlijk absoluut geen idee, wat er van de alumni verder terecht is gekomen. Daar wil Allers nu verandering in gaan brengen. "Mensen die je hebt opgeleid kunnen terecht komen op plekken die voor de universiteit interessant zijn, omdat ze beslissingen nemen over het toewijzen van geld of onderzoek aan universiteiten. Als alumni op de hoogte zijn van wat de RUU doet, dan heb je kans dat ze de besluitvorming in het voordeel van Utrecht beïnvloeden." (U-blad)

Niet zwanger

In Leiden moeten de vrouwelijke co-assistenten Chirurgie een verklaring ondertekenen, waarin ze beloven tijdens de duur van de opleiding niet zwanger te worden. Pure discriminatie, aldus de co-assistentes, en ze hebben dan ook gezamenlijk een klacht ingediend bij de Stichting Landelijke Ombudsvrouw. Die heeft de klacht weer voorgelegd aan de Commissie Gelijke Behandeling. Een uitspraak kan echter nog wel enkele maanden op zich laten wachten en zelfs als die voor de vrouwen in kwestie positief zou uitvallen, is verbetering van de situatie niet gewaarborgd. Want de universiteit kan de uitspraak naast zich neerleggen. "Maar dan stappen we zeker naar de rechter", aldus een woordvoerder van de co-assistentes. (Mare)

Cosa di Franco

Afgelopen zaterdag en zondag in de Dominikanerkerk: Nederlandse studentenkampioenschappen bergbeklimmen tegen een muur in een kerk

Is de terbeschikkingstelling zelf niet schizofreen?

"DE RECHTER IS PER SLOT VAN REKENING GEEN GEDRAGSWETENSCHAPPER"

De aandacht voor ter beschikking stelling (TBS) en de kans op herhaling van zware geweldsdelicten is de laatste tijd enorm toegenomen. Het ministerie van justitie heeft deze publiciteitsteg golf over zich afgeroepen met de publikatie van gegevens uit onderzoek van haar eigen Wetenschappelijk Onderzoeks- en Documentatiecentrum (WODC). Zo concludeerde de Telegraaf dat het huidige "justitiële verplegingsbeleid" in de helft van de gevallen niet de gewenste verbetering heeft gebracht. Studenten Geestelijke Gezondheidskunde (GGK) kregen maandag jongstleden de gelegenheid om van de standpunten van corifeën in het debat kennis te nemen.

Rechtbankpresident Wortmann: de charme van de rechter is dat hij eigenlijk niks weet (foto Franco Gori)

"Geestelijke gezondheidsproblemen en hulpverlening" heet de onderwijsactiviteit van GGK waarin zo'n zestig aankomend geestelijk gezondheidkundigen probleemgestuurd de confrontatie aan konden gaan met drie deskundigen die markante posities innemen, zowel in de discussie als met hun professie. RL-criminoloog Wassenberg mocht het forum voorzitten. Prof. Beyaert, directeur van het Pieter Baacentrum (PBC), mr Korvinus, advocaat en notoir tegenstander van de TBS-regeling, en mr Wortman, rechter te Maastricht, voerden de rituele dans uit. Of alle juridische eloquentia de aspirant GGK-ers, de RL-variant van de klinisch psycholoog, voldoende inspiratie biedt om de andere kant van de tralies te gaan bestuderen zal nog moeten blijken. Ze kunnen in ieder geval bij het PBC stage lopen, en één GGK-ster heeft er zelfs emploti gevonden. Moet er bij grove geweldsdelicten nou gestraft of geholpen worden? Dat was de inzet van de discussie.

Exhibitionisten

Een introductie op de recente ontwikkelingen en de achtergrond van de TBS-regeling is hier wel op zijn plaats: Het opleggen van een maatregel door de rechter om de maatschappij te beveiligen en de dader te behandelen gebeurt in Nederland sinds 1928, als er twijfels zijn omtrent de toerekeningsvatbaarheid. TBS heet dat sinds een jaar. Daarvoor

van de inrichting een TBS-regeling door de rechter wordt beëindigd. In jargon: contraire beëindiging van de TBS. In deze gevallen is de kans op herhaling van een geweldsdelict, een zogeheten recidive, groter. Meer recidivisten dus als de rechter niet luistert naar de psychiater. Maar ja, die beveelt in tachtig procent van de gevallen voortzetting van TBS aan. Psychiater, psychologen en maatschappelijk werkers willen kennelijk wel erg graag blijven behandelen. Overigens is herhaling van misdrijven niet altijd te voorkomen. In 35% van de gevallen is er sprake van een recidive op grond van de persoonlijkheidsstructuur, en niet als gevolg van een falende behandeling.

Van essentieel belang in de TBS-regeling is de noodzaak om telkens na vier jaar verlenging van de TBS te laten bekrachtigen door een rechter; daarbij wordt veel waarde gehecht aan het oordeel van de gedragsdeskundige die een prognose moet maken met betrekking tot de kans op herhaling van een zwaar misdrijf.

Verstand

Rechter Wortman komt met 3 à 4 gevallen per jaar in aanraking (op een totaal van 600 uitspraken). De rechter draagt in onafhankelijkheid de verantwoording voor een beslissing. Hij komt tot zijn oordeel vanuit een normatieve rechtssfeer waarbij verschillende belangen tegen elkaar worden afgewogen. Het gezond worden van de verdachte versus de veiligheid in de maatschappij, boetedoening versus afschrikking, en de belangen van de individuele dader versus die van de maatschappij. Wortman vindt zichzelf nogal beperkt in zijn bevoegdheden. Hij kan niet zomaar een TBS verordenen. Hij moet acht slaan op de adviezen en rapporten over de verdachte. "De charme van de rechter is dat hij eigenlijk niks weet. Hij is er slechts bijgesleept om een beslissing te nemen. Per slot van rekening is hij geen gedragswetenschapper."

Volgens Beyaert kan rechters inmiddels toch al een aardige expertise worden toevertrouwd, want vijftien procent van de mensen die bij het PBC ter observatie komen, heeft daar al eerder vertoefd, of er is ooit een psychiatrisch advies over hen uitgebracht. Beyaert is blij met de glijdende schaal van toerekeningsvatbaarheid in Nederland. Je moet je hier als psychiater veel genuanceerder uitslaten in de rapportage. Daarom mag er ook wel wat deskundigheid bij de magistratuur worden verondersteld over de verordeningen in de gedragswetenschappen, want daar heeft men al die rapporten moeten doorworstelen.

De observaties in het PBC leiden niet alleen tot uitspraken met betrekking tot

de toerekeningsvatbaarheid. Essentieel in de TBS-regeling is de voorspelling van de recidive. Beyaert licht toe dat dat gebeurt op basis van retrospectieve gegevens. In de VS wil men daar niet aan. Men vindt dat daar te pretentius. Volgens Beyaert terecht omdat er in de VS geen sprake is van behoorlijk onderzoek. Korvinus vraagt zich hardop af hoe men het in zijn hoofd haalt een prognose voor gevaarlijk gedrag te maken bij iemand die redelijk normaal heeft geleefd en slechts een keer tot een gewelddaad is gekomen, bijvoorbeeld het geval Ferdi E. in de zaak Heineken. Beyaert noemt deze vaardigheid het geheim van de bakker. Het kan bijvoorbeeld in het PBC blijken dat iemands krenkbaarheid met geweldrisico's gepaard gaat.

Rechter Wortman benadrukt dat hij zijn beslissingen neemt luttend op een heel complex van factoren "vanuit de maatschappij". Daarnaast heeft hij oog voor het risico van hospitalisatie, "want wie ligt er nou vier jaar in het ziekenhuis?" Bij verlenging van TBS onderkent hij dat er bij een betrokkene die genoeg van behandelen heeft sprake kan zijn van "acceptabele boosheid". Als behandelaar kun je immers ook te ver gaan met je goede bedoelingen. In zo'n geval is de rechter het met de psychiater oneens. Absolute veiligheid moet je niet willen nastreven. De maatschappij moet soms de recidive-risico's maar voor lief kunnen nemen.

In het onderzoek van het WODC ziet Beyaert steun voor het huidige stelsel en het functioneren van het PBC. In acht jaar tijd is er sprake van slechts vier misbeoordelingen (delictherhaling tijdens de TBS). Dat is buitengewoon laag, een half procent van het totaal.

Uit het feit dat nu gebleken is dat bij een contraire beëindiging van de TBS het percentage recidivisten hoger is recruteert Beyaert steun voor zijn instituut. Over de pretentie van zijn adviezen is hij erg duidelijk: er is in Nederland maar één maatstaf. Dat is het PBC (in tegenstelling tot de ambulante psychiater). Volgens Korvinus kan dat in beginsel wel zo zijn, maar Beyaert wil toch niet beweren dat zijn team onfeilbaar is? "Nee hoor".

Zwaarste straf

Advocaat Korvinus wil het gehoor er vooral op wijzen dat de TBS de zwaarste denkbare straf is. Het is niet zo maar een vrijheidsberoving, maar "het slachtoffer" belandt voor onbepaalde tijd in een jungle met gevaarlijke gekken. Hoe lang dat zal gaan duren is afhankelijk van de beoordelaars. Hun afweging of je "buiten" niet meer gevaarlijk zult zijn is moeilijk te beïnvloeden, zegt hij. Volgens de nieuwe wet is er zonder uitspraak van twee gedragsdeskundigen, waaronder minstens een psychiater, geen TBS mogelijk. Daarnaast krijgt het individu keuzevrijheid om zich te laten onderzoeken of niet. Dat is belangrijk. Maar de rechter kan een observatie in het PBC ook bevelen (na het horen van verdachte en advocaat). Korvinus heeft echter veel vertrouwen in de beroepsethiek van de mensen van het PBC. Zij gaan ervan uit dat een weigering van de verdachte dient te worden gerespecteerd. Het is immers nog geen veroordeelde. Ook om pragmatische redenen is het natuurlijk moeilijk om zo'n verdachte te onderzoeken. Volgens de wet moet een weigeraar voor het oog van de leek stapelgek zijn wil de weigering niet gehonoreerd worden.

Korvinus telt het verblijf in een inrichting gemakshalve op bij een normale vrijheidsstraf, al is de inrichting volgens hem veel erger. Hij komt zo tot de uitspraak dat TBS samen met straf kan leiden tot een drie keer zo lange vrijheidsberoving dan wanneer er geen onderzoek wordt gedaan, waarbij de conclusie van het advies "verminderde toerekeningsvatbaarheid met vrees voor

recidive" is. Onderzoek weigeren kan dus lonend zijn. Sterker nog, volgens Korvinus hoort TBS in ons strafrecht niet thuis. Het kan immers een strafmaat boven het aanvaardbare maximum impliceren, en rechterlijke willekeur bevorderen. Bovendien kan Beyaert wel beweren dat er mensen zijn die beter worden, er zijn er natuurlijk ook die er slechter van zijn.

Korvinus vindt dat we nog wat kunnen leren van het Amerikaanse rechtstelsel waarin sprake is van second opinion. Daarmee wordt bedoeld dat de rechter kennis moet nemen van alle tot het advies leidende opvattingen. In Nederland is het eindoordeel dat van een psychiater of een gemeenschappelijke deler van een groep beoordelaars.

Onafhankelijkheid

Korvinus pleit dus voor contra-expertise. "Ondanks de kwaliteiten van de mensen van het PBC komen er goede, maar ook wel eens slechte rapporten vandaan. Van belang is de onafhankelijkheid." Tegenwoordig is er na zes jaar TBS een advies verplicht van twee niet aan de behandelende inrichting verbonden deskundigen. Volgens Korvinus heeft het ministerie daartoe echter een club ingehuurd die het oordeel al te gemakkelijk aanpast aan de omstandigheden. Hij constateert dat de rechtsprekers zich eigenlijk alleen maar laten leiden door verwachtingen over de terugkeer in de maatschappij, en door de maatschappelijke aanvaardbaarheid van een straf én TBS.

Gelukkig beginnen rechters steeds meer te luisteren naar advocaten, zegt Korvinus. Er is sprake van een controlerende functie op de behandelaars want die weten maar van geen ophouden. In tachtig procent van de adviezen willen ze immers graag doorgaan met behandeling, dus die gedragsdeskundigen mag je niet zonder meer vertrouwen, beweert de advocaat van vele ter beschikking gestelden.

Wortman wijst Korvinus er op dat we nou eenmaal werken met een "schuldstrafrecht". De rechter bekijkt de zaak in zijn totaliteit (terwijl de advocaat dus naar de belangen van zijn cliënt kijkt). Een zorgvuldige afweging om tot rechtspraak te komen is goed mogelijk. Wortman geeft echter toe dat het bij de verlenging van de TBS vaak moeilijk wordt. Hij geeft zelfs aan dat de opvattingen bij de nederlandse rechters met betrekking tot de proportionaliteit verdeeld zijn, daarmee Korvinus' kritiek dat er sprake zou zijn van rechterlijke willekeur eigenlijk steunend. Ook Beyaert verdedigt zich tegen Korvinus' beeld van de behandelgelegen psychiater: Bij die tachtig procent van alle adviezen waarbij verlenging van TBS wordt aanbevolen zijn de betrokkenen inderdaad "nog niet goed", anders waren ze al lang buiten, want de regeling voorziet in voldoende proefperiodes. Eigen-werk-verschaffing lijkt ook niet ter sprake want het PBC heeft een lange wachtlijst.

VS of België

Als afsluiter werd gevraagd aan het forum hoe men zich onze rechtstaat moet voorstellen zonder TBS-regeling. Volgens Wortman en Beyaert zou dat onherroepelijk leiden tot langere straffen, net als in de VS. Korvinus betwijfelt dat. Hij heeft de verwachting dat alleen hoge straffen zullen worden uitgesproken waar dat nu ook al gebeurt. Maar hij rekent in die hogere straffen van nu ook de TBS mee. Toch zal er iets moeten gebeuren met "echt gevaarlijke gekken". Volgens Korvinus moeten we terug naar België waar ze geen gradaties in verminderde toerekeningsvatbaarheid kennen. Nu heeft de rechter nog te veel mogelijkheid zijn willekeur bot te vieren.

Paul Thewissen

Autorijschool Dorssers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets. Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen. U betaalt slechts fl.35,- per rijles in VW golf. Tevens het adres voor uw motorrij-opleiding. Bel voor informatie 043- 616153.

Partner Consult

Adviesbureau voor partnerkeuze in Zuid-Nederland voor Acad., H.B.O. of vergelijkbaar ontwikkelingsniveau

U hebt het druk, fijne vrienden en interessante hobbies maar... u mist die ene vaste partner. U kiest niet voor toeval, wel voor doelgericht zoeken. Brochure: mw. Schiks 045-740088, postbus 443 Heerlen.

free record shop
ZO'N PLATENWINKEL!

Bij ons is het nu zomertijd.

Breng nu uw zomerkleding in bij:

Inbreng en verkoop van exclusieve gedragen kleding

St. Annalaan 1, hoek Emmaplein, Maastricht. Tel. 043-253175

GRIEKSE EETHUIS nellas

DE BETERE GRIEKSE SPECIALITEITEN

Menu's vanaf: f 9,50 tot f 24,50

Gefrituurde visjes

Gegrilde makreel en forel

Geopend 17-22 uur
Dinsdags gesloten

Alex. Battalaan 61
Maastricht. Tel. 043-215358

STUDENTEN ZIJN ALTIJD ZÉÉR ZELF-VERZEKERD

Althans bij hun eigen SSGZ. Een instelling van en voor studenten, zonder winst oogmerk, en dat scheelt! Bij de SSGZ kun je je prima verzekeren voor een studentenprijs. Neem het Zekerheids-pakket: de onmisbare ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekering ('thuiswonenden-pakket') voor f 25,20 per jaar, aan te vullen (tot het 'uitwonenden-pakket') met een brand- en inbraakverzekering, voor f 69,- per jaar. Kies voor zelfverzekerdheid als je geen risico's wilt lopen.

Bel 01719-7 03 00 of stuur de coupon aan ons op. Je kunt ook bij je onderwijsinstelling naar de folder vragen.

PS.: De SSGZ heeft ook de ideale ziektekostenverzekering voor studenten: uitgebreide dekking, laag eigen risico, soepel acceptatiebeleid. En ook hier is de premie laag!

STUUR MIJ INFORMATIE OVER DE SSGZ

Naam: _____ m/v

Straat: _____

Postcode/Plaats: _____

Telefoonnummer: _____ Leeftijd: _____

Deze bon in open envelop sturen aan:
SSGZ, Antwoordnummer 10070, 2200 VB Noordwijk.
Geen postzegel plakken.

3.07

Studenten hebben hun eigen verzekering: SSGZ.

MET HET SSGZ-ZEKERHEIDSPAKKET

SUICIDE ONDER JONGEREN

Aard en omvang van de suïcide-problematiek onder jongeren. Verklaring van de stijging van de zelfdodingsfrequentie bij jeugdige mensen.

Tekenen van (prae-)suïcidaal gedrag.

Opvang en begeleiding van in nood verkerende jongeren.

Inleider: Dhr. J.J.C. Marlet, zenuwarts.

Voormalig geneesheer-directeur Psychiatrisch Centrum te Venray.

Voormalig docent psychopathologie aan de Katholieke Universiteit Brabant te Tilburg.

Specialisering zenuwarts o.l.v. Prof. J.J.G. Prick, Nijmegen en Prof. H.C. Rümke, Utrecht.

Psychotherapeut en auteur van talrijke publicaties, o.a. "Suïcidepreventie bij middelbare scholieren".

Datum: dinsdag 24 oktober om 20.00 uur

Plaats: Studentenhuis "In de Fortuyn"

Boschstraat 97, links van de St. Matthiaskerk, Maastricht.

Vrije gedachtenwisseling!

Van harte welkom!

Vrienden van het RK Studentenpastoraat.

Rijksuniversiteit Groningen

RUG

De Rijksuniversiteit Groningen is een universiteit die kan bogen op een 375-jarige traditie. Met een compleet spectrum aan studierichtingen leidt de RUG zijn 17.000 studenten op tot mr., drs. of ir.. De RUG heeft een aantal onderwijs- en onderzoekscentra van topniveau en is sterk internationaal gericht. Jaarlijks vinden er zo'n 150 promoties plaats. De RUG heeft ruim 5.000 medewerkers.

Richt uw sollicitatie met curriculum vitae, vóór 28 oktober a.s. aan: Rijksuniversiteit Groningen, afdeling Personeel Zaken, Postbus 72, 9700 AB Groningen. Vermeld het vacaturenummer op de envelop én bovenaan uw brief.

De RUG nodigt met nadruk vrouwen uit om te solliciteren, vooral bij functies waarin zij ondervertegenwoordigd zijn.

Assistent in opleiding micro-economie

(vac.nr. 891002/1865)

ten behoeve van het project "The Design and Implementation of Regulatory Mechanisms under (Partial) Entry Deregulation" bij de sectie Micro-economie binnen de vakgroep Algemene Economie van de Faculteit der Economische Wetenschappen.

Taakomschrijving

Het doel van het onderzoek is om een bijdrage te leveren aan de micro-economische theorievorming over overheidsregulering. Daarbij ligt de nadruk op situaties van informatie asymmetrie tussen de regulerende overheid en de gereguleerde bedrijven. Bij dit onderzoek wordt voortgebouwd op een aantal recente ontwikkelingen in de moderne prijsstheorie en de economische theorie over regulering.

Vereisten

- doctoraal examen economie of econometrie met een goede kennis van de micro-economie
- een gedegen achtergrond van wiskunde is noodzakelijk.

Het salaris bedraagt op grond van de ministeriële richtlijnen f 1.778,- bruto per maand in het eerste tot f 3.168,- bruto per maand in het laatste aanstellingsjaar.

Opmerkingen

De aan te stellen AIO zal deelnemen aan het opleidingsprogramma dat door de AIO-school van de faculteit in samenwerking met de landelijke netwerken wordt georganiseerd. De aan te stellen AIO zal worden belast met enkele onderwijstaken, zoveel mogelijk in samenhang met het desbetreffende onderzoekproject. De aanstelling vindt plaats voor de duur van vier jaar en dient uit te monden in een proefschrift. Datum indiensttreding: zo spoedig mogelijk. Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen bij Prof. Dr. G. Knieps, telefoon (050) 63 45 33 of Dr. G. Tillman, telefoon (050) 63 45 35. Voor belangstellenden is een uitvoerige beschrijving van het project te verkrijgen bij het secretariaat Micro-economie, telefoon (050) 63 3736.

Werken aan de grenzen van het weten

Universiteit

Algemeen

Benoeming dr. J. Kasper

Het College van Bestuur heeft met ingang van 1 september dr. J. Kasper, hoogleraar in de Bedrijfseconomie, in het bijzonder voor het vakgebied Marketing en Marktonderzoek, benoemd tot hoogleraar aan de RL.

Benoeming dr. R. Niessen

Eveneens is door het College van Bestuur benoemd: dr. R. Niessen, hoogle- raar in het Recht, in het bijzonder het Belastingrecht, met ingang van 1 oktober 1989.

Benoeming dr. H. Banta

Met ingang van 1 september is dr. H. Banta door het CvB benoemd tot hoog- leraar in de Economie van de Gezond- heidszorg, in het bijzonder de Techno- logy Assessment.

Inauguratie prof. mr. de Groot

Op 5 okt. hield prof. mr. G. de Groot (Rechtsvergelijking en Internationaal Privaatrecht) zijn inauguratie. De titel van zijn rede luidde: 'Beschouwingen over onderwijs en onderzoek op het gebied van de rechtsvergelijking'. Prof. de Groot vraagt zich in zijn rede o.m. af of het, nu het derde millennium van onze jaartelling nadert, niet langza- merhand tijd wordt voor een principiële herstructurering van de juridische stu- die. Hij acht het van belang dat in de eerste jaren van de rechtenstudie in elk land van de EG vooral aandacht wordt gegeven aan die elementen die de rechts- systemen van de lidstaten gemeen heb- ben.

Verder stelt de Groot dat het tegenwor- dig niet eenvoudig is om in een neder- landse bibliotheek rechtsonderzoek te doen, vanwege een tekort aan financiële middelen. Voorstellen ter verbetering zijn: verbetering van het interbibliothe- cair leenverkeer en goede bibliografi-

sche informatie, waarbij nieuwe tech- nieken grote mogelijkheden bieden.

Inauguratie prof. dr. Kimman

Op 6 okt. was de inauguratie van prof. dr. E. Kimman S.J. (Ethiek van Economie en Bedrijf).

Titel rede: Kwijtschelding van staats- schuld.

Prof. Kimman wees erop, dat vele lenin- gen aan de Derde Wereld niet werden aangewend voor investeringen, maar voor het handhaven van een zeker con- sumptieniveau. Kwijtschelding lost niets op, want er is geen enkele aanwijzing dat een huidige regering een nieuwe kapi- taalsinjectie wel goed zal aanwenden. De financiële transacties tussen het Westen en de Derde Wereld vinden op een asymmetrische wijze plaats. Wat thans voorgesteld wordt door Brady doet een beroep op een moreel besef bij de bankiers: hun vrijwillige samenwerking met het risico dat niet alle banken mee- doen. Aan de zijde van de bankiers wordt derhalve een ongewone zakenmoraal vverondersteld. Voorts brengt het Bra- dy-plan met zich mee, dat banken en Derde Wereld-landen een duurzame vertrouwensrelatie opbouwen.

De aanpak van het Brady-plan en van het IMF is hard. Het vergt offers van staten met een grote schuldenlast die dat van hun bevolking pas kunnen vragen als er een afruil met meer democratie en ande- re staatkundige verbeteringen plaats vindt. Daarnaast dwingt het banken tot overleg en tot gedragscodes. Toch is die harde aanpak moreel beter en verkieslij- ker dan een algemene schuldkwijtschel- ding, omdat dan de relatie en wellicht de belangstelling ophoudt. Hierdoor wor- den de ecologische reserves van de arme landen waarschijnlijk nog zwaarder aangesproken dan nu reeds het geval is.

Inauguratie prof. dr. Kusters

Op 12 okt. houdt prof. dr. W. Kusters (Algemene en Nederlandse Letterkun- de) zijn inaugurale rede, met als titel: Pooltochten.

Promotie mw drs. oude Egbrink

Op 20 okt. promoveert mw drs. Miriam oude Egbrink op het onderwerp: 'Throm- boembolic reaction following vessel wall injury in arterioles and venules'.

Promotor is prof. dr. R. Reneman, co- promotores dr. G. Tangelder en dr. D. Slaaf.

Dienst Voorlichting

"Bulletin" wordt verzorgd door de Dienst Voorlichting. Kopij inleveren bij de redactrice van deze rubriek, Noortje van Putte, kamer 0010, Bouillonstraat 3, op speciale kopijbladen (bij haar verkrijgbaar). Kopij dient UITERLIJK VOOR VRIJDAG 12 UUR ingeleverd te worden voor de Observant die de donderdag daarop verschijnt. De Dienst Voorlichting behoudt zich het recht voor berichten in te korten, te wijzigen of niet meteen op te nemen. Externe berichten worden meestal niet opgenomen. Informatie: Noortje van Putte, tel. 887171.

Promotie drs. H. Smit

Eveneens op 20 okt. promoveert drs. H. Smit op het onderwerp:

'De biologie en methodologie van aan- leg en omgeving'.

Promotores zijn prof. dr. L. Boon en prof. dr. ir. G. de Vries.

Wetenschappelijke reeks FdR

De FdR gaat samen met de uitgevers Kluwer en Gouda Quinteen wetenschap- pelijke reeks op de markt brengen. De reeks stelt jonge Maastrichtse onderzoe- kers in de gelegenheid hun proefschrift te publiceren bij een gerenommeerde juridische uitgeverij. De reeks is tevens bedoeld voor meer gevestigde auteurs en voor feest- en congresbundels. De eerste uitgave in de reeks is het proefschrift van de Nederlands- Joegoslavische jurist dr. Matjaz Tratnik.

Gevonden voorwerpen INKOM

Hoewel de Algemene Introductie INK- OM alweer een maand geleden gehou- den werd, zijn er nog steeds studenten, die hun verloren spullen niet zijn komen afhaken. Op de INKOM-kamer, k. 3003, Len.26, staat dan ook een grote mand vol met kleding, schoenen, foto's, sleutels, etc. Deze kamer is te bereiken via de ingang in de Lenculenstraat (26), rechts door een deur de trap omhoog, na 53 treden op de derde verdieping. INKOM is telefonisch ook bereikbaar; Guido Dieteren, 887393. Behalve voor gevon- den voorwerpen kun je hier uiteraard ook terecht met allerlei vragen, opmer- kingen en suggesties aangaande het in- troductiegebeuren in Maastricht.

Evaluatie INKOM

Lang verwacht, eindelijk komt het er toch, de evaluatie van de INKOM voor mentoren en helpers. Deze zal plaatsvin- den op woensdagavond 25 okt. in het Kruithuis, aanvang 20.00 uur. Op deze avond kun je de foto's van de INKOM bekijken, er is koffie en vlaai, en dit is de gelegenheid om je medementoren weer een keer te ontmoeten.

Agenda KOKO

zo. 15 okt.: tapcursus, 21.00 uur

di. 17 okt.: video cœcktail, 20.30+22.30 uur

do. 19 okt.: swing avond

ma-do: mensa, 19.00 uur. Inschrijven op de kroeg voor 16.00 uur.

Vanaf 11 okt. is KOKO weer een beslo- ten vereniging, lid worden is nog moge- lijk. Toegang voor niet-leden is f 2,50 (daglidmaatschap). Introductie door een lid is dan noodzakelijk.

S.V.KOKO, Hoogbrugstraat 1, tel. 215418.

Agenda AEGEE

AEGEE-Maastricht biedt de mogelijk- heid tot deelname aan de volgende acti- viteiten:

19-22 okt.: Congres 'Working in Euro- pe', Aachen

26-28 okt.: Congres 'Is the future south- ward bound', Groningen

oktober: Congres 'Europe of the re- gions', Sevilla

23-28 okt.: Moot court, Florence

Info: Marc Slaats, tel. 254723.

AEGEE-Maastricht organiseert op plaat- selijk niveau:

17 okt.: info-avond over AEGEE-Maa- stricht, 21.00 uur, D'n Ingel

21 okt.: European night, feest ter afslui- ting congres Aachen

24 okt.: ledenborrel, D'n Ingel

30 okt.: ALV. Plaats en tijd wordt nog bekend gemaakt.

Postdoctorale beroepsopleiding

Im Amsterdam wordt een postdoctorale beroepsopleiding tot internationaal be- leidsmedewerker van de VvA verzorgd. Dit is een praktijkgericht Engelstalig programma voor afgestudeerde acade- mici in de rechts-, economische, en poli- tiek-sociale wetenschappen alsook voor afgestudeerden in andere disciplines met internationale oriëntatie. Eén jaar scho- ling gericht op internationale beleids- functies o.a. m.b.t. Europa 1992. Studie- jaar: aug. 1990 t/m mei 1991. Cursus- geld: f 10.000,-. Brochure verkrijgbaar bij ASEDIR, Oudezijds Achterburgwal 237, 1012 DL Amsterdam, tel. 020- 5252966.

Buitenland

Bureau Buitenland Info

Van The Bologna Center of the John Hopkins University School of Advanced International Studies in Bo- logna, Italië, is het studieprogramma voor 1990-1991 ontvangen.

Het programma bevat o.a. een eenjarige post-doctorale opleiding voor het Diplo- ma in International Relations. Financiële tegemoetkoming mogelijk.

Seminar over Palestijns onder- wijs in de door Israël bezette gebieden. Organisatie: Steunkomitee Palestijns Hoger Onderwijs.

Plaats: College 'De Klop', Orinocodreef 7, Utrecht.

Datum: 28 okt. Tijd: 11.00 - 17.00 uur.

Meer info bij Bureau Buitenland op di. en do. van 10.00 tot 11.30, kamer 2.006A, Bou 3, tel. 887513/7519.

N.B.: 17 en 19 oktober a.s. GESLOTEN.

Onderwijs

Bureau Studentendecanen

Bij het bureau Studentendecanen kun- nen alle studenten en auditoren van de RL met vragen en problemen terecht. De decanen geven voorlichting en advies bij vragen van studenten m.b.t. hun sociale en economische situatie. Hierbij valt te denken aan o.a.: uitstel van militaire dienstplicht, studiefinanciering en uit- keringen, studievertraging, studie-onder- breking, aanmelding, loting, plaatsing, inschrijving en inschrijvingsduur, be- roepsprocedures, inschrijving als audi- tor, resp. extraneus, beroep op nood- fonds, (vervolg)opleidingen.

Ook voor begeleiding bij problemen van meer persoonlijke of psychische aard kan men een beroep doen op het deca- naat. B.v.: onzekerheid, gespannenheid, concentratieproblemen, vage lichame- lijke klachten, eenzaamheid, moeilij- heden in het leggen van contacten, vra- gen omtrent de eigen identiteit, proble- men/conflicten met de partner, sexuali- teit, conflicten met de ouders, moeilij- heden bij het zelfstandig wonen.

Open spreekuur: dinsdag en donderdag 14.00-16.00 uur en woensdag 17.00- 19.00 uur. Telefonisch zijn de decanen bereikbaar: maandag t/m vrijdag 13.30- 14.00 uur. Het secretariaat van bureau Studentendecanen is geopend: maandag t/m vrijdag 13.30-16.30 uur. Dan kun- nen ook afspraken met een van de deca- nen gemaakt worden.

Medewerkers: drs. Ruud v.d Berg (de- caan), mr. Heleen de Bruin (hoofd), mw. Juliette Creemers (decaan), drs. Jos v.d. Schaft (decaan). Bouillonstraat 3, kamer 0306, tel. 887354.

Studie-infotheek

In de studie-infotheek van bureau Stu- dentendecanen is informatie aanwezig m.b.t. studierichtingen en afstudeerich- tingen binnen het Nederlands Weten- schappelijk Onderwijs en het Hoger Beroepsonderwijs. Ook voor informatie over de arbeidsmarkt, militaire zaken, handicap, etc. kan men in de studie- infotheek terecht. Laatste aanwinsten: Elseviers Studiealmanak 1989/1990 en Elseviers Beroepenalmanak. Teven de nieuwste HBO-almanak.

Studie-infotheek: geopend maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 14.00- 16.30 uur en woensdag 16.00-19.00 uur, Bouillonstraat 3, kamer 0310B, tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Het Steunpunt Studiefinanciering Maa- stricht geeft algemene en individuele informatie en advies aan al degenen in de regio, die te maken hebben/krijgen met vormen van studiefinanciering en cen- trale inning van lesgeld, ongeacht onder- wijssoort of onderwijsinstelling. Deze info wordt verstrekt per telefoon (06- lijnen), aan de balie en op voorlichtings- bijeenkomsten. Brochures en formulie- ren zijn aan de balie te verkrijgen. Open- ingstijden: maandag t/m vrijdag 9.00- 12.00 uur en 14.00-16.00 uur, tel. 3212151, Len.26.

Bureau Inschrijvingen/Centrale Stu- dentenadministratie

Centrale Studentenadministratie: telefo- nisch bereikbaar via tel. 887158/7159 maandag t/m donderdag 13.30-16.30 uur en vrijdag 9.00-12.00 uur.

De balie van Bureau Inschrijvingen is op bovengenoemde tijden geopend, ingang Len.26.

Congressen

Safety first

Op 19, 20 en 21 oktober wordt het 'Inter- national Congress on Safety First. Medi- cal Aspects and Safety in Traffic and Sports' georganiseerd in het MECC. Info: congressecretariaat, mw M. Frank- Roovers, AZM, tel. 862353/2354.

Het congres over 'Safety First' wordt georganiseerd door de vakgroep Alge- mene Heelkunde van de RL in samen- werking met de Koninklijke Nederlan- se Motorrijders Vereniging. Het congres zal zich bezighouden met medische en organisatorische aspecten in de breedste zin van veiligheid in ver- keer en sport. Het congres richt zich tot ieder die in preventieve of therapeuti- sche zin betrokken is bij de risico's van snelheidssporten en verkeer: ziekhuis- staf en -management, ambulanceperso- neel en brandweer, overheidsorganisa- ties op het gebied van gezondheidszorg en verkeer, sportfederaties en researchin- stituten van het bedrijfsleven.

RL AGENDA

12-10 Inauguratie prof. dr. W. Kusters, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

12-10 Film: films over jazz uit de collectie Steve Wante, aula, 19.00 uur.

13-10 Promotie G. Haan, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

13-10 Concert: J.C.Tans Orchestra. Muziek- school, 20.30 uur.

19-10 Lezing: 'Jazz en Poetry', door Cyriel Pluymakers. Met: Albert Jan Govers en Simon Vinkenoog. Aula, 20.00 uur.

19-10 t/m 21-10 International Congress on Safety First, Medical aspects and safety in traffic and sports. MECC, info: tel. 862353/2354.

20-10 Promotie mw. M. Oude Egbrink, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

20-10 Promotie H. Smit, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

20-10 Concert: Trio Joep van Leeuwen. Muziekschool, 20.30 uur.

26-10 Lezing: 'De zwarte jazz en de blanke liefhebber', door Bert Vuijsje. Aula, 20.00 uur.

27-10 Promotie M. Vos, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

27-10 Concert: reflu d o.l.v. Hans Dulfer. Muziekschool, 20.30 uur.

28-10 Voorlichtingsdag Geneeskunde, Deb1.

28-10 Voorlichtingsdag Gezondheidsweten- schappen, TS53.

02-11 Conference The Economics of Tech- nological Change, Aula, Ts53. Info MERIT, tel.888743.

02-11 Lezing: 'Formalisme en de Russische literatuur', door B.J. Amsenga. Aula, 20.00 uur.

04-11 Voorlichtingsdag Geneeskunde, Deb1.

04-11 Voorlichtingsdag Gezondheidsweten- schappen, TS53.

07 t/m 10-11 PHO cursus Inleiding in verple-

gingswetenschappelijk onderzoek, Kasteel Elsloo, Elsloo. Info: PHO Gezondheidswet- schappen, tel. 887396.

08-11 Congres Ouderenzorg in Limburg, Deb1, 9 uur, info: tel. 888381/367.

09-11 Promotie C. van Vliet, Aula, TS53, 14 uur, info: tel. 887141/7210.

09-11 Promotie G. Homminga, Aula, TS53, 16 uur, info: tel. 887141/7210.

09-11 Lezing: 'De Russische cinema', door Mark Paul Meyer. Aula, 20.00 uur.

10-11 Inauguratie prof. dr. J. Backhaus en prof. dr. C. Wolff, Aula, TS53, 15 uur, info: tel. 887141/7210.

10-11 Studiedag over het Akkoord van Schen- ken. Collegezaal, Zwingelput 4, 10.15-17.00 uur. Organisatie: Vakgroep Strafrecht/Cri- minologie. Info: tel. 887377.

11-11 Voorlichtingsdag Rechtsgeleerdheid, ZW4.

11-11 Voorlichtingsdag Economie, TS53.

Lustrumconferentie door MERIT

In het kader van het vijfjarig bestaan van de FdEW organiseert het Onderzoeksinstuut MERIT een conferentie over 'De Economie van de Technologische Ontwikkeling', op 2 nov. in de aula, TS53. Info: prof. L. Soete, directeur MERIT, tel. 888743.

Studium Generale

Jazz on film

Op 12 okt. in de aula, TS53, 19.00 uur 'Jazz on film'; historische jazzbeelden uit de periode 1929-1971. Films van Steve Wante, verzamelaar uit Stekene, België.

Concert J.C.Tans Orchestra

Op 13 okt., in de muziekschool, St. Maartenspoort 2, om 20.30 uur een concert door J.C.Tans Orchestra. Sinds 1980 is deze tienmansformatie o.l.v. Jan Cees Tans, winnaar van de Boy Edgar Prijs 1987, het meest levendige jazzorkest in ons land. Dezegroep staat garant voor een avond 'Sound, Swing & Drive'.

Lezing Jazz en Poetry

19 Okt., aula TS53, om 20.00 uur. Jazz en Poetry, jazzpoëzie in de Nederlandse literatuur, van Paul van Ostaïen tot Jules Deelder. Lezing door Cyriel Pluymakers, neerlandicus en jazz-liefhebber. Voordrachten van jazzpoëzie door Simon Vinkenoog en Albert Jan Govers. Vinkenoog heeft een groot aantal gedichten op zijn naam staan. Govers is o.a. samensteller van het boek 'Jazz en Poetry'.

Vacatures

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturnummer op brief en enveloppe binnen 10 dagen richten aan de Dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 126

Het Rekencentrum vraagt een SENIOR-ADVISEUR INFORMATIE CENTRUM (m/v) 1.0 fte Het Informatie Centrum houdt zich bezig met:

- eerste- en tweedelijns ondersteuning;
- adviesdiensten en voorlichting;
- gebruikersopleiding en training;
- implementatie van hard- en software-producten;

Taken:

- plannen en bewaken van de voortgang van IC-projecten;
- signaleren van cursusbehoefte en organiseren van cursussen en workshops;
- adviseren en rapporteren aan het hoofd Gebruiksondersteuning over het te bieden dienstverleningspakket, de toepasbaarheid van hard- en software, beveiliging;
- participeren in lokale en landelijke project- en werkgroepen op het gebied van gebruikersondersteuning;
- adviseren en begeleiden van de adviseurs bij complexe vraagstukken en de realisatie van complexe toepassingen;
- het onderzoeken van mogelijkheden tot het invoeren van standaards;
- organisatie van het mededelingenblad van het Rekencentrum.

Eisen:

- WO-opleiding, bij voorkeur met statistische elementen in het studiepakket;
- goede organisatorische kwaliteiten;
- kennis van en ervaring met methoden

en technieken voor projectmanagement; - minimaal 3 jaar ervaring als adviseur in een vergelijkbare werksituatie; - goede mondelinge en schriftelijke uitdrukingsvaardigheid. Salariëring: is afhankelijk van opleiding en ervaring maximaal f 6.190,- (schaal 11 BBRA 1984). Info: hoofd afdeling Gebruiksondersteuning, dr. A. Melief, tel. 888507. Deze advertentie wordt gelijktijdig in de externe bladen geplaatst.

Sport

Zweefvliegen

In Zuid Limburg is een vereniging van zweefvliegen actief op het vliegveld Onderbanken te Schinveld. Het Buro LV&S wil, bij voldoende belangstelling, studenten en medewerkers in contact brengen met deze vereniging. Bij deze vereniging worden opleidingen verzorgd.

Uitslag mini-thriathlon '89

1. Frank de Loos,	2:07:34
2. Wim Dusseldorp,	2:07:54
3. Guido Ophelders,	2:15:51
4. Roger Lambrichts,	2:21:03
5. Mike Robertson,	2:23:02
6. Karel Gerritse,	2:24:45
7. Frans Verstappe,	2:25:10
8. John Muylers,	2:25:33
9. Frans Jacobs,	2:27:35
10. Leo Hendriks,	2:38:30
11. Koen van Wersch,	2:38:38
12. Arie Verdijs,	2:39:50
13. Eric Noorthoorn,	2:41:14
14. Maurijn Legein,	2:43:49
15. Frank Jilesen,	2:53:30
16. Jan-Pieter Keulers,	—

MaasSAC-training

Iedere dinsdag MaasSAC-training o.l.v. Hans Lanter in de sporthal Randwijk van 19.00-20.15 uur.

Beginnerscursus bridge

Donderdag 19 okt. start de beginnerscursus bridge, gegeven door studenten-bridgevereniging 'De laatste slag', weer. Twaalf lessen van 18.30 tot 20.30 uur voor maar f 20,-. De lessen worden gegeven in het BAM-gebouw, Brusselsestraat 89. Info: M. Perquin, tel. 625865 of M. piters, tel. 252245.

Geneeskunde

Studielandchap en bibliotheek

Het studielandchap Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen en de bibliotheek Randwijk zijn voortaan op zaterdag geopend van 09.00 tot 14.00 uur.

Richtlijnen essays

Voor de studenten van de cursussen 1 tot en met 4 is bij de informatiebalie Geneeskunde in Randwyck verkrijgbaar de jongste versie van de Richtlijnen essays studenten bij afwezigheid in onderwijsgroepen (kenmerk BOFdG 89-6437 A). De richtlijnen zijn gemaakt om een goede en begrijpelijke gang van zaken op te stellen. De richtlijnen informeren de studenten over de procedures, de vereisten naar vorm en inhoud van het essay en tevens wordt aangegeven op welke wijze de essays beoordeeld zullen worden.

Dienst

Voorlichting

Lezing fysio- en cesartherapie

Dinsdag 17 okt. organiseert de Commissie Lezingen van de Medische Faculteitsvereniging REFLEX een lezing over fysio- en cesartherapie. Dhr. Smeets, fysiotherapeut uit Maastricht en mw. Smeets, cesartherapeute uit Heerlen zullen aan de hand van een aantal dia's iets komen vertellen over hun werkzaamheden. De lezing zal gehouden worden in het Auditorium te Randwijk om 16.00 uur.

Workshop Protagoras

Op 24 okt. wordt de workshop van het Centrum voor Intuïtie en Transformatie georganiseerd van 13.30-15.30 uur in Randwijk, k. 0126. Onderwerp: de mens is te beschouwen als een eenheid van lichaam, psyche en geest. Als je die delen in harmonie brengt, dan gaat de mens zich als geheel prettiger voelen, functioneert beter en kan ziekten genezen.

Gezondheids- wetenschappen

Studielandchap en bibliotheek

Het studielandchap Gezondheidswetenschappen en de bibliotheek Randwijk zijn voortaan op zaterdag geopend van 09.00 tot 14.00 uur.

Stagiair gezocht

Onderwerp van de stage is het inventariseren van recente, lopende en geplande enquêtes m.b.t. gezondheid en gebruik van gezondheidszorg in de Europese landen. Onderzocht dient te worden in hoeverre deze enquêtes gegevens bevatten t.a.v. indicatoren zoals die in 'Health for all by the year 2000' genoemd worden. De kandidaat dient redelijke kennis van de engelse, franse en duitse taal te hebben en over goede contactuele eigenschappen te beschikken. Stageplaats: Centraal Bureau voor de Statistiek te Heerlen, afdeling Gezondheidsstatistiek. Info: Richard Janssen, vakgroep EGZ, tel. 887463/7439.

Symposium stages AGORA

In de vorige Observant stond al dat studievereniging AGORA op 25 okt. in de aula, TS53, een symposium organiseert over buitenlandse stages. Als aanvangstijd werd 19.00 uur genoemd, dit is gewijzigd naar 19.30 uur. Op deze avond is algemene informatie verkrijgbaar over de organisatie en begeleiding van een buitenlandse stage. Er wordt gesproken door 3 medewerkers van de universiteit en 3 studenten met een buitenlandse stage ervaring. Toegang is f 1,- en de koffie is gratis.

Blok 3.3.1. Beleid en Beheer

Studenten die nog geen eindopdracht in de vorm van een essay hebben ingeleverd bij de blokcoördinator van het blok 'Filosofie en Theorie voor BB' dienen dit op zo kort mogelijke termijn te doen, in ieder geval vóór 13 nov.. Het betreft studenten die dit blok in het vorige studiejaar gelopen hebben en nog geen eindopdracht hebben gemaakt. Inleveren bij Prof. dr. H. ten Have, Vakgroep Gezondheidsethiek en Wijsbegeerte, Elisabethhuis, Abt.2A.

Training leiden van een groepsgesprek

Voor de propedeusetraining "Leiden van een groepsgesprek", worden in blok 2 inhaalbijeenkomsten georganiseerd. Degenen die bijeenkomst 1 gemist hebben,

kunnen deze alsnog volgen op donderdag 19 okt., 09.00-13.00 uur. Plaats: gedragslab BMC.

Degenen die bijeenkomst 2 gemist hebben, kunnen deze alsnog volgen op dinsdag 24 okt., 13.30-17.30 uur. Plaats: gedragslab BMC.

Degenen die een van deze of alle twee de bijeenkomsten zullen volgen, kunnen zich voor 18 okt. aanmelden bij het secr. vaardigheidsonderwijs GW, kamer 1112, Randwijk, tel. 882235, ma. t/m vrij. van 08.30-12.30 uur.

Rechts- geleerdheid

Openingstijden studielandchap

Het Studielandchap Rechten heeft voortaan de volgende openingstijden: ma t/m vr : 09.00 - 23.00 uur za : 10.00 - 17.00 uur.

Inschrijven onderwijs

T/m uiterlijk vrijdag 13 okt. kan uitsluitend aan de balie (dagelijks van 10.15-11.15 uur) worden ingeschreven voor het onderwijs van propedeuse en basisdoctoraal. Inschrijven voor onderwijs is verplicht.

Ondernemingsrecht

13 Okt. 10.30 uur Kollegezaal Nieuwenhof geeft K. Schwarz een kollege over beschermingskonstrukties.

Kontaktpersonenoverleg avondopl.

Maandag 16 okt. 20.15 uur Kollegezaal Nieuwenhof kontaktpersonenoverleg jaar 5 avondopleiding.

Kontaktpersonenoverleg avondopl.

Dinsdag 17 okt. 20.15 uur praktikum-a ruimte Nieuwenhof kontaktpersonenoverleg jaar 2 avondopleiding.

Rechtshandhaving

Woensdag 18 okt., 13.00 uur Mabi-bioscoop kollege Rechtshandhaving.

Sociale wetenschappen

Woensdag 18 okt., 14.30 uur Mabi-bioscoop kollege Sociale Wetenschappen.

Hoorkollege Arbeid

Woensdag 18 okt. 14.30 uur Kollegezaal zal C. Flinterman een hoorkollege geven in het kader van het blok Arbeid.

Kontaktpersonenoverleg avondopl.

Donderdag 19 okt. 20.15 uur Kollegezaal Nieuwenhof kontaktpersonenoverleg jaar 3 en 4 avondopleiding.

Hoorkollege Rechtsgeschiedenis

23 Okt. 19.00 uur Statenzaal OG geeft prof. J.E. Spruit een kollege voor avondstudenten over de hoofdlijnen van de stof die verwerkt wordt in het blok Rechtshandhaving en Onrechtmatig gedrag.

Propedeusebuluitreiking dagopl.

De propedeusebuluitreiking vindt plaats op woensdag 1 nov. om 11.00 uur in de aula, TS53. Aanmelden voor de uitreiking voor 15 okt. uitsluitend aan de balie of via het postbusje van buro onderwijs (onder de informatieborden). Degenen die niet aan de uitreiking wensen deel te nemen, hoeven zich uiteraard niet aan te melden, maar kunnen hun propedeuse-

bul vanaf donderdag 2 nov. aan de balie afhalen.

Bloktoetsen blok 1

Woensdag 25 okt. bloktoetsen jaar 1, 2, 3 en 4.

Indeling:

Sporthal "Geusselt" 09.00 uur: jaar 1 (Inleiding)

Sporthal "Geusselt" 13.00 uur: jaar 2 (Rechtshandhaving)

Sporthal "De Heeg" 09.00 uur: jaar 3 (Arbeid)

Sporthal "De Heeg" 13.00 uur: alle keuzeblokken

Tijdens de toets mag gebruik gemaakt worden van een niet geannoteerde editie van de wetgeving (Rode Kluwer, Vermande, Wettenbundel Open Universiteit (niet de jurisprudentiebundel)). Het spreekt vanzelf dat er in dit materiaal geen aantekeningen mogen staan. Leg je kollegekaart (met een geldig zegel) rechts boven op je tafeltje zodat er bij controle zo min mogelijk overlast ontstaat. Na afloop van de toets liggen de roosters voor alle jaren bij de uitgang.

Studieadviseur

De studieadviseur van de FdR, Marja Elzenburg, is afwezig van 23 okt. t/m 29 okt. De secretaresse, Marie-Louise Saitjijn is die week wel bereikbaar voor het maken van afspraken (kamer 1.018 Nieuwenhof, tel. 887045).

Economie

Bedrijven Informatie Dag

Woensdag 25 okt. organiseert AIESEC wederom de Bedrijven Informatie Dag op de universiteit. Tijdens deze dag kunnen studenten gedurende 7 sessies van 45 min. informatie krijgen van en vragen stellen aan diverse personen van bekende nederlandse bedrijven, o.a. IBM, Unilever, AKZO, DSM, Shell, ABN. Studenten die aan deze dag willen deelnemen, kunnen zich inschrijven bij AIESEC, kamer 0086, TS53, of bij de stand aan de ingang van de mensa, TS53. Prijs voor deze dag f 7,50. Dat is incl. bedrijvenboek, koffie/thee, lunch, borrel.

E.F.M. Mercurius

De activiteitencommissie van E.F.M. Mercurius zoekt tweede en derde jaars BE-studenten, die actief willen zijn bij de organisatie van lezingen, excursies en studiereizen. Geïnteresseerden kunnen zich t/m vrijdag 20 okt. dagelijks tussen 12.30-13.30 uur opgeven in de Mercuriuskamer (k. 3029, TS53).

Algemene Wetenschappen

Proefpersonen gevraagd

Ten bate van een onderzoek naar het beslisgedrag van mensen onder onzekerheid is er een enquête ontwikkeld in de vorm van een interactief computerprogramma. Zowel om dit programma uit te testen als ter verkrijging van gegevens, zoeken wij zo'n 25 personen die bereid zijn aan de enquête mee te werken. Er is maximaal ongeveer 3 kwartier mee gemoeid en het tijdstip kan individueel en in overleg worden bepaald. Indien je mee wilt werken, neem dan zsm contact op met secr. vakgroep Wiskunde, tel. 887494 of met Hans Peters, Bred.24, tel. 887503.

Samengesteld door Lucia Geurts

Art and attitude

De Jan van Eyckakademie gaat aandacht schenken aan de wijze waarop kunstenaars in deze tijd stelling nemen ten opzichte van kunst en kunstenaarschap. Daartoe organiseert zij lezingen, discussies, fora en atelierbezoeken onder de noemer "Art and attitude". Veertien kunstenaars geven hun visie op dit thema. Het programma duurt van maandag 16 oktober tot en met dinsdag 14 november.

Kunstenaars zoeken altijd wegen om zich, met behoud van eigen identiteit, overeind te houden binnen de maatschappij. Juist nu deze sterk consumptief is ingesteld is het een bijzondere opgave voor kunstenaars te laveren tussen overleven en conformisme. Wie de bijeenkomsten wil bijwonen, moet vooraf plaatsen reserveren. Telefoonnummer 24285. Voor het exacte programma: zie agenda.

Vrouwenkoor en Schönbergensemble

Het Vrouwenkoor van het Nederlands Kamerkoor en het Schönbergensemble geven donderdag 19 oktober een concert in de Redoute van de schouwburg Maastricht onder leiding van Reinbert de Leeuw. Op het programma staat vroeg werk van Strawinsky, waaronder Russische boerenliederen, Berceuses du chat, Pastorale en Cantata. Dit laatste werk is de afsluiting van Strawinsky's neo-klassieke periode en laat de eerste klanken van de nieuwe stijl horen. Aanvang 20 uur. Solisten zijn Barbara Borden, Erica Greffe, Adinda de Nijs en Ananda Goud. Zij worden begeleid door Hein Meens. Het Schönbergensemble, dat zich toelegt op het uitvoeren van twintigste eeuwse kamermusiek, bestaat uit zes blazers, vijf strijkers, een pianist en een harmoniumspeler.

Jongerenspektakel

Zondag 15 oktober is in de Heerlense schouwburg een Jongerenspektakel in het kader van de honderdvijftigste verjaardag van de beide Limburen. Van 13.30 tot 17 uur zijn er presentaties, workshops en optredens. Alles gratis toegankelijk. Een greep uit het programma: Mies Bouhuys en Dolf Verroen presenteren hun nieuwste jeugdboek. SLIM verzorgt een jazzworkshop en ook het creativiteitscentrum geeft workshops. Er is een compleet popprogramma met onder andere optredens van Cool Running en Me, Tarzan. Muziekschool Heerlen komt met een drumspektakel waaraan vijftientig drummers meewerken. Er is een modeshow van studenten van de Akademie voor beeldende kunsten en de blinde, veelgeprezen cabaretier Vincent Bijlo treedt op. Belgische bijdragen leveren Bart Peeters en De Radio's en Geert Hoste. Hij presenteert het spektakel.

Matty Niël

Zondag 15 oktober is er op het Intropodium, Maartenspoort, een herdenkingsconcert voor de Maastrichtse componist Matty Niël. Het wordt gegeven door bariton Wout Oosterkamp, pianist Peter Soeters en Ensemble '88 onder leiding van René Gulikers. Aanvang 15.30 uur. Niël werd zeventig jaar geleden geboren en overleed in mei van dit jaar. Hij studeerde piano in Luik en Wenen, ondermeer bij Anton Webern. Na de oorlog gaf hij les aan de conservatoria in Leuven en Maastricht en ging zich steeds meer wijden aan het componeren. Hij schreef veel zangmuziek, een pianoconcert en een opera naar het verhaal van Leonce en Lena. In zijn composities is altijd de band met de traditie terug te horen, ook al zijn zijn werken experimenteel. Niël maakte muziek, die volgens zijn eigen woorden "niet in een keer begrepen of mooi gevonden kan worden".

G A L E R I E S

PATOE

"Kunstenaars moeten van hun kunst kunnen leven. Dat betekent dat ze goede kunst moeten maken, hard moeten werken en een zakelijke instelling moeten hebben. Wie niet van zijn kunst kan leven, moet ook niet mopperen over geldgebrek." Dat is de filosofie van de eigenaars van galerie Patoe, Alexander Battalaan 52a, edelsmid Bernadette Ramaekers en klokkenmaker Frans Mulders. Dertig oktober bestaat hun galerie vijf jaar. Een galerie is "een verkooppunt van kunst" volgens Ramaekers en Mulders. Wie een galerie meer wil laten zijn dan dat, gaat aan de essentie van een galerie voorbij en heeft geen reële bestaansmogelijkheid. Een galerie, die kunst exposeert die niemand begrijpt heeft bovendien geen bestaansrecht.

Patoe ("zomaar een leuke naam zonder enige symboliek") is gevestigd in een voormalig winkelpand. In de kleine, vierkante ruimte staan vier vitrines met een collectie horloges, halssieraden, ringen, armbanden en wat kleinodien. Een bijzondere brievenwager, die eruit ziet als een lineaal, een rond, gesloten "doosje" van matedelstaal, een witte barometer. "Grappes", vooral ingebracht door Mulders, die aan de overkant van de galerie een werkplaats voor klokken en fijne mechanieken heeft. Achter de galerie is het atelier van Ramaekers. Zij maakt hier voor het oog van toevallige passanten en bezoekers van de galerie haar sieraden. Traditionele materialen buigt en smeedt zij aaneen tot een ogenschijnlijk eenvoud. Haar werk ligt ook tentoongesteld in de galerie, naast dat van nog vier vaste galeriedeelnemers: Georg Hensen, Jan Pijcke, Martijn Wegman en Frans van den Nieuwenborgh. Hoewel de verschillen onderling aantoonbaar

zijn, hebben alle sieraden dezelfde kenmerken: modern van lijn en materiaal, eenvoudig en makkelijk te combineren met verschillende kledingstijlen. "Functioneel" noemt Ramaekers ze. Daarop selecteert zij het galerie-aanbod. De kunstenaars hoeven geen liggeld te betalen, krijgen ook geen provisie. Patoe koopt hun werk en neemt het risico voor de verkoop geheel voor eigen rekening. Ondanks de ex-centrische ligging en de hoge prijzen blijkt dit risico in de afgelopen vijf jaar heel klein. De galerie is een hoofdbron van inkomsten voor het vierpersoons huishouden. "Je moet zorgen voor kwaliteit. Daardoor worden voorbijgangers nieuwsgierig gemaakt, komen klanten terug en zorgen weer voor nieuwe klanten."

Merkwaardig toch. De prijzen zijn gepeperd. Voor een horloge van Georg Hensen betaal je tussen de duizend en tweeduizend gulden, een gouden sieraad van Ramaekers kost dertigduizend gulden. Een klein hangertje kun je meenemen voor vijftig gulden, maar dat is vrijwel het enige voorwerp voor een kleine beurs. Mulders: "Mensen geven schrikbarend veel geld uit aan sieraden. Soms sta ik er zelf van te kijken. Maar met die prijzen leer je leven. Er komt hier van alles: studenten, rijke lui, sjofel geklede figuren en mensen in driedelig pak. De meesten hebben hun zinnen op een bepaald sieraad gezet en daarvoor lang gespaard. Men kan hier ook een sieraad reserveren."

Waarom die bizarre prijzen? Ramaekers: "In twintig minuten verkoop je een ring. De prijzen zijn soms twee dagen om hem te maken. Het is geen seriewerk. Ieder stuk is het product van een denkproces, van creativiteit en technisch kunnen. Als je een horloge van Hensen legt naast dat van een juwelier zie je op het eerste gezicht misschien niet veel verschil. Probeer het dan maar eens na te maken. Dan blijken de verschillen in materiaal, vorm, dikte, precisie, die Hensens klokje maken tot een uniek exemplaar, een kunstwerk."

In Patoe werden tot voor kort ook schilderijen geëxposeerd, gratis, zonder opgeld voor de galerie. Hoewel de koopsom daardoor "puur" bleef, werd er vrijwel niets verkocht. Eventuele kopers gingen liever rechtstreeks naar de kunstenaar. Bij de herinrichting van de galerie zijn Ramaekers en Mulders afgestapt van deze serviceverlening. Ook in de reclame voor de galerie zijn zij terughoudender geworden. Geen advertenties meer, geen vermelding in de culturele agenda's. Het is niet nodig en kost meer dan het oplevert. Alleen een drietal kaarten met afbeeldingen van werk van de Patoe kunstenaars dienen als visitekaartje en relatiegeschenk. Toegankelijkheid vinden de eigenaren van Patoe belangrijker. "De meeste galeriën zijn te weinig open. Dat is fout, irritant. Als je een keer voor een dichte deur hebt gestaan, kom je niet meer terug."

Patoe is open van dinsdag tot en met vrijdag van 9 tot 19 uur, zaterdag tot 17 uur.

Lucia Geurts

Theater

Jeugddansfestival, Dansgroep Arena, CCV-theater, 13 okt.: 10.00 uur.

Jeugddansfestival, Dansgroep Klim, Zaal Het Vervolg, 13 okt.: 13.00 uur.

Jeugddansfestival, Dans Compagnie Limburg, Stadsschouwburg, 13 okt.: 20.00 uur.

Voorjaarsontwaken, De Tijd, tragedie van Frank Wedekind, Stadsschouwburg Heerlen, 13 okt.: 20.00 uur.

L'Heure Espagnole (Ravel/Franc No-hain) + **L'Enfant et les sortilèges** (Ravel/Colette), Opera Royal de Wallonie Luik, 14 okt.: 20.00 uur.

Vorst, Theatergroep De Maatschap, Löss Theater, 14 okt.: 20.30 uur.

Geluk bij een ongeluk, klucht van Dave Freeman, Stadsschouwburg Heerlen, 17 okt.: 20.00 uur.

Fons Jansen, voorlezen uit eigen werk, Redoute, 18 okt.: 20.00 uur.

Muziek

Limburgs Symphonie Orkest in samenwerking met de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen, Sporthal Geusselt, 13 okt.: 20.00 uur.

Limburgs Symphonie Orkest in samenwerking met de Limburgse Bond van Muziekgezelschappen, Stadsschouwburg Heerlen, 14 okt.: 20.00 uur.

Blues in Hoes, Cultureel Centrum Lanaken, 14 okt.: 20.00 uur.

Stadium Generale, concert door J.C. Tans Orchestra, Zaal Muziekschool, 13 okt.: 20.30 uur.

Formatie Cross Road, Theatercafé, 13 okt.: 23.00 uur.

Jazzfestival, binnenstad, 13 t/m 15 okt.

The Netherlands Concert Big Band, Jazzfestival Matineeconcert, Staargebouw, 15 okt.: 14.00 uur.

Kouros Trio, koffieconcert, Redoute, 15 okt.: 12.30 uur.

Concert rond componist Matty Niël, Intropodium, 15 okt.: 15.30 uur.

Loes Geusenbroek, Lunchconcert, Redoute, 18 okt.: 12.30 uur.

Nederlands Kamerkoor en Schönberg Ensemble, Redoute, 19 okt.: 20.00 uur.

Diversen

Jongeren Spektakel, optredens, presentaties, workshops, Stadsschouwburg Heerlen, 15 okt.: vanaf 13.30 uur.

Art and attitude, d.m.v. lezingen, video's, interviews wordt aandacht geschonken aan de wijze waarop kunstenaars anno 1990 stelling nemen t.a.v. kunst en het kunstenaarschap, Jan van Eyck Akademie, 16 okt t/m 13 nov.

Stadium Generale, lezing door Cyriel Pluymakers, Jazz en Poetry, Aula Universiteit, 19 okt.: 20.00 uur.

Campert Mulder Chabot, literatuurprogramma, Stadsschouwburg Heerlen, 19 okt.: 20.00 uur.

Exposities

Onbegrensd Beeld, KODA (kunstenaren onder de aandacht), Löss Theater, 7 okt. t/m 5 nov. Openingstijden: di t/m zo van 13-17 uur.

Robert Mangold, recente werken, Bonnefantenmuseum, 8 okt. t/m 28 jan. Openingstijden di t/m vr 10-17 uur, za + zo 11-17 uur.

Dré Devens, Installatie, Bonnefantenmuseum, 8 okt. t/m 26 nov. Openingstijden zie boven.

Wiel Arets & Wim van den Bergh, Jan van Eyck Akademie - Machina Arte, Bonnefantenmuseum, 8 okt. t/m 26 nov. Openingstijden zie boven.

Wil Leenders, Octavia Molea Suclu, Galerie Artisan, Grote Gracht 43, Maastricht, 4 okt. t/m 11 nov. Openingstijden: di t/m za 13.30-17.30 uur.

Haaijsma, De Bruljn, Beelden, Perroengalerie, Vrijthof 35, Maastricht, 7 okt. t/m 4 nov. Openingstijden: wo t/m za 13-18 uur.

Wim Beek, schilderijen, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, Maastricht, 7 t/m 29 okt. Openingstijden: do 13-17 uur, vr t/m zo 11-17 uur.

Laurent Hours, (Parijs) fresco's, Peter Vandenberghe, John Toki, Nancy

Frommer en Roberta Laldman, 4 Amerikaanse keramisten, Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 Cadier en Keer, 13 okt. t/m 20 nov. Openingstijden: do 15-20, vr, za en zo 13-18 uur en volgens afspraak.

Stan Goes, werk n.a.v. reis naar Indonesië, Ahrend, Vrijthof 31 Maastricht, 6 okt. t/m 17 nov. Openingstijden: ma t/m vr 9-17 uur.

Jiri Anderle en Luc Bemelmans, Galerie Fah, Brusselsestraat 80, Maastricht, 8 sept. t/m 17 okt. Openingstijden: vr t/m zo, 13-17 uur.

Piet Killaars, Galerie Signe, Akerstraat 82a Heerlen, 15 okt. t/m 12 nov. Openingstijden: wo t/m zo, 14-16 uur.

Shinkichi Tajiri, sculpturen en papierwerk, Galerie Schuurth & van Noorden, Rechtstraat 64 Maastricht, 9 sept. t/m 14 okt. Openingstijden: do t/m za 14-18 uur.

Per Kirkeby, Galerie Wanda Reiff, Rechtstraat 43, Maastricht, 16 sept. t/m 28 okt. Openingstijden: di t/m za 13-18 uur.

Freark van der Wal, schilderijen en tekeningen, Museum Van Bommel-Van Dam, 24 sept. t/m 29 okt. Openingstijden: 10-16.30 uur.

Frans Witte, schilderijen, Bestuurscentrum, Beekstraat 51, Meerssen, 22 sept. t/m 20 oktober. Openingstijden: werkdagen: 9-12.30 en van 13.30-17 uur.

Film

Speelweek 13 t/m 19 oktober

Filmhuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Kleine Vera, 20.00 uur

Imagine, 21.00 uur

Zwarte regen, 22.00 uur

Mabi, Kleine Gracht 24a

Batman, dag. om 14.00, 19.00 + 21.30 uur. Za t/m do ook om 16.30 uur.

Great Balls on fire, dag. om 14.00 + 18.15 uur. Za t/m do ook om 16.00 uur.

Old Gringo, vr t/m do 20.45 uur.

Licence to kill, vr t/m do om 15.30, 18.15 + 20.45 uur.

See no evil, hear no evil, dag. om 20.45 uur. Vr om 14.00 + 18.30 uur. za t/m do om 14.00, 16.15 + 18.30 uur

Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1

Indiana Jones and the last crusade, dag. om 18.00 + 21.00 uur. Za t/m do ook om 14.15 uur.

Lethal Weapon II, dag. om 21.15 uur. Za t/m do ook om 14.15 uur.

Roadhouse, dag. om 18.15 + 21.15 uur.

Beaches, dag. om 18.15 uur.

BEVRIJDINGSNUMMER HET PAROOL

25 SEPTEMBER
1944

VRIJ ONVERVEERD

No. 71

Redactie en administratie: St. Pieterskade 1 - Maastricht

Het blad zal voorlopig onregelmatig verschijnen. Diegenen die prijs stellen op ontvangst bij verschijnen, gelieve hun adres op te geven aan de administratie.

Prijs 15 cent.

HET PAROOL

24 FEBRUARI
1945

VRIJ ONVERVEERD

Nr. M.92
Prijs 15 centRedactie en administratie: St. Pieterskade 1 - Maastricht en Stationstraat 43 - Heerlen.
Verantwoordelijk voor den inhoud: Jos. Schöpping Jr.

Rechtsaf

Wat al te vaak ben ik een enigszins naïef meisje. Doortrapte grapjes doorzie ik niet, ironie wil mij wel eens ontgaan, en ook geloof ik heilig in het goed in de mens.

Toch doen allerlei ervaringen afbreuk aan mijn platte goedgelovigheid. En dan heb ik het nog niet eens over de collega die mij al het voorbereidende werk voor de logistieke afhandeling van een promotie laat doen en zelf met de zoete winst van zijn luiheid gaat strijken. Zo iemand is alleen maar wat Amerikanen noemen 'a pain in the ass'. (Een pijn in je gat... da's toch niks)

Nee, er zijn kwaadardiger zaken in dit leven. Herinnert U zich nog de korte wederopleving van de zomer, vorige week woensdag en donderdag? Ik wel! Ik stak mij in een kort broekje, een strak shirtje, vulde de bidon, controleerde plakmiddelen, en zeulde mijn Rih de drie verdiepingen af. U ziet 'm al hangen: ik ging 's lekker renfietzen.

Rustig peddelde ik de stad uit. Op de Brusselseweg, richting Lanaken, maakte ik vaart. Ik merkte aan het gesmeerde gemurmel achter mij dat ik gezelschap had van een andere renner. Uit een ooghoek keek ik om. Helaas was het een meneer met een snor; alleen fietsen vind ik niet zo leuk, maar wildvreemde menen nog minder. Ik accelereerde maar 's wat. Ik hoorde de spieren van de achtervolger kraken en opeens reed hij vlak naast me, hij stak zijn rechterarm uit en kneep mij doelbewust in de linkertiet.

In een reflex wierp ik het stuur om, zodat mijn (toch wel wat zware) lijf de snorremans in het middenbermpje deed belanden. Dat betekende voor hem een abrupte stop. Maar ook ik had besloten aan dergelijke ongewenste intimiteiten eens en voor altijd een eind te maken. Ik reed een korte bocht en stond naast hem.

"Wat was dat voor iets?"

"Ach juffrouw, ik wilde alleen maar rechtsaf," beweerde de geilbek. Ik was verbijsterd. In geen velden of wegen een zijweg te bekennen. "Vertel dat je moeder," zei ik dus, en gaf hem een zetje zodat zijn geslachtsapparaat op de stang stuiterde en hij opnieuw viel. Hij sprong overeind met gebalde vuisten. Ha! dacht ik. Ik legde mijn rijwiel neer en sprong in een pentjak silat verdedigingspositie. "Kom maar," zei ik zachtjes. Hij slikte, liet zijn knuistjes zakken en herhaalde dat hij echt alleen maar rechtsaf wilde.

Ik keek nog eens om me heen. Rechts een net gerooid bietenveld, links mais. Wilde hij dan echt rechtsaf? Okee, dan zou hij ook: "Ga maar"

"Watte?"

"Rechtsaf. Ik geloof dat hier inderdaad een paadje het bietenveld inloopt. Ga maar."

Het kereltje zette zijn kostbare Koga Miyata in de bagger en hobbeldde zijn pik achterna. Af en toe keek hij om of hij nog verder rechtsaf moest. Ik bleef staan tot hij over de einder verdwenen was.

Eva

VRIJHEID.

Vier lange jaren hebben wij naar de vrijheid gesnakt. Vier lange bezettingsjaren die onmetelijk leed en onrecht over ons gebracht hebben. In deze jaren heeft de vrijheid onze harten en herten vervuld. In haar naam hebben de besten van ons gestreden en hun grootste offer gebracht.

De knechting van onze mannen, de angst en de smart van onze vrouwen en moeders, de rechteloosheid der opgejaagden en de onderdrukking van de Nederlandsche geest; zij zijn nu ten einde. Wij zijn vanuit het duister in het licht getreden; wat onwennig, maar vol vertrouwen in de nieuwe wereld, die voor ons is opengestaan.

Uit uw handen, soldaten van het Geallieerde leger, hebben wij dat kostbare goed, de vrijheid, terugontvangen. Gekocht met uw bloed en uw ontberingen.

Daarvoor dank uit het diepst van ons hart. Maar beter dan door woorden zult U die dank gevoeld hebben door de begroeting in onze bevrijde steden en dorpen en door de vreugde op onze gezichten. Wij, die de vrijheid verloren hadden, hebben daardoor haar waarde beter leeren begrijpen.

Welkom in Nederland, welkom in een van de oudste woonplaatsen der vrijheid.

LIBERTY.

During four long years we have been yearning for freedom. Four long years of enemy occupation, which brought on us immense sorrow and injustice. — In those years freedom has possessed our hearts and minds. — In her name the best men and women of our country fought and made the supreme sacrifice.

The enslaving of our men — the terror and grief of our women and mothers — the utter rightness of the persecuted, and the oppression of the spirit of the Netherlands — all this is over now.

Out of the darkness we have come into the light — a little uncertain, a trifle hesitatingly — but full of confidence in the new world that has opened for us.

By you, soldiers of the Allied army, the precious jewel, liberty, has been restored to us. Bought with your blood and your hardships.

Our heartfelt thanks for this! But better than by words, you will have felt our gratitude by the enthusiastic greeting in our liberated towns and villages, and by the joy in our faces.

We who had lost our liberty, have learned to realize her intrinsic worth.

Welcome in the Netherlands, welcome in one of the oldest homes of freedom!

PRINS BERNHARD IN MAASTRICHT.

Tijdens het bezoek, dat Prins Bernhard, de bevelhebber van de Nederlandsche strijdkrachten, Maandagmiddag aan Maastricht heeft gebracht, heeft een groepje illegale werkers de eer gehad, aan hem te worden voorgesteld. De Prins sprak zijn dank uit aan alle illegale werkers voor het vele dat zij in het belang van Nederland gedurende de bezetting hebben gedaan. Hij wees er met nadruk op, dat zij moeten voortgaan, hun beste krachten aan het bevrijde Vaderland te geven, onverschillig van

welke organisatie, ongeacht hun maatschappelijke positie; het is alleen de gezindheid waar het op aan komt.

Op het oogenblik is het zaak, dat de moffen zoo spoedig mogelijk uit het nog bezette gedeelte van ons land verjaagd worden. Er is groote kans op, dat dat binnen een paar weken het geval zal zijn. Zoodra de bevrijding van Nederland een feit is zal worden nagegaan, wat ieder gepresteerd heeft. Daarmee zal in de toekomst volledig rekening worden gehouden.

De organisaties moeten onderling uitmaken, wie de leiding bij de samenwerking op zich zal nemen, de regeering kan zich daarmee niet bezig houden. De Prins informeerde verder, of er gedurende de bezetting veel verraders waren terecht gesteld, en adviseerde, om vooral niet te zachtzinnig op te treden tegen de verraderlijke elementen. Hij spoorde de illegaliteit aan om hun zuiveringsarbeid met kracht voort te zetten. Het is de ervaring in Frankrijk en België geweest, zoo zeide hij, dat de Duitschers spionnen achter laten in de door de geallieerde bevrijde gebieden. Deze

Ook Londen Radicaal.

Ons idee om een soort volksstemming te houden heeft een ongehoord groote belangstelling in de wereldpers gehad. Er bereiken ons in de laatste tijd bladen uit allerlei landen en van allerlei strekking, waarin duidelijk de waardeering uitgesproken wordt voor de poging — al dan niet voor 100% geslaagd — om eens te achterhalen in hoeverre de publieke opinie zich in de vijf oorlogsjaren gewijzigd heeft en hoe het volk zich de politieke en sociale toekomst in groote trekken voorstelt.

Naast de meestal oppervlakkige beschouwingen in de Britsche, Amerikaansche, Fransche en Belgische pers, troffen we in het te Londen verschijnende Vrij Nederland twee uitvoerige artikelen aan. In het nummer van 6 Januari, was het hoofdartikel speciaal aan de conservatieven gewijd, in het nummer van 13 Januari neemt prof. Veraart de gematigden onder handen.

De manier waarop in beide artikelen zowel de gematigden als de conservatieven gekraakt

worden, brengt ook de Londen-sche kringen in ons kamp: het radicale. En indien we goed begrepen hebben, is men aldaar meer super-radicaal dan de radicaalsten onder ons zouden durven verwachten. Wij maken evenwel bezwaar tegen de manier waarop Vrij Nederland een bepaalde richting met de verdieders ervan aaneenkoppelt. Men zou kunnen opmaken uit het nummer van 6 Januari, dat wij de representanten en verdedigers der conservatieven zouden zijn!

Wat ons eveneens in een verkeerd daglicht kan stellen, is het doodzwijgen van den uitslag. De lezers van Vrij Nederland krijgen hierdoor den indruk, dat niet alleen Het Parool het standpunt der radicalen afwijst, maar dat de conservatieve en gematigde zienswijzen als de gemiddelde mening te schouwen is van hen, die vijf jaar bezetting meemaakten.

Vrij Nederland zou er goed aan doen aan zijn bespreking toe te voegen, dat het standpunt der radicalen door Het Parool gepro-pageerd en door het overgrote

De centralisatie van Het Parool is tot stand gekomen. Thans zal één blad verschijnen voor geheel bevrijd gebied ter voorbereiding van de dag-ad-uil-gave. Het is vanzelfsprekend, dat de Limburgsche redactie daar een flink aandeel in zal hebben.

deel van bevrijd Nederland aangehangen wordt.

Dit neemt intusschen niet weg, dat wij alleszins oprecht verheugd zijn, dat de hoogste Nederlandsche regeeringskringen — waarvan Vrij Nederland desprek-buis is — ons standpunt volkomen deelt, ten bewijze waarvan we in dit nummer beide artikelen publiceren, n.l. Karakterloos en Kortzichtig en Paradijs voor Ambtenaren.

Mogen we hier de conclusie uit trekken, dat zij ons spoedig zullen verblijden met een „radicaal“ kabinet? Nu zoowel de bevolking als de autoriteiten zich vóór de radicalen hebben uitgesproken, lijkt ons dit de eenigst juiste consequentie.

Jos.

KARAKTERLOOS EN KORTZICHTIG

Het Zuid-Limburgsche — ter onderscheiding van het Brabantische — Parool is op de gedachte gekomen een „verkiezingsnummer“ uit te geven, waar in radicaal, gematigden en conservatieven hun meningen konden uiteenzetten, waarna de lezer, door een bijgevoegd „stembiljet“, gelegenheid kreeg zijn voorkeur voor een der drie politieke richtingen te kennen te geven. Deze poging lijkt ons niet geslaagd. Wij hopen van harte dat vele gematigden, en evenzeer vele conservatieven, vurig hetgeen ons daar als hun gemiddelde mening werd voorgesteld, hebben verloochend. Als wij

hier nu een bewering in het bijzonder wraken, leggen wij die aan geen hoofd-strooming speciaal ten laste. Wij hebben dergelijke taal vroeger in Londen ook gehoord. Vreeselijke ervaringen zijn noodig geweest om haar tot zwijgen te brengen. Enige malen hebben wij er aandacht aan gewijd, als zij uit hoeken kwamen, die niet zonder invloed waren in ons economisch bestel. Wij zouden er dan nu ook over zwijgen, als niet de opmerkingen thans uit het Vaderland kwamen. Het is ons streven met onze nieuwe lezers in Nederland terdege rekening te houden

De bewering luidt aldus: „Laten wij redelijk blijven, laten wij de atmosfeer nog niet meer vergiftigen met het oog op de na-oorlogse jaren. Duitsland is ons achterland. Ieder welkenkend zaken-mensch, die zich niet door sentimenten om den tuin laat leiden, zal toegeven dat wij straks weer op Duitsland aange-wezen zijn en met Duitsland toch een zekere vorm van samenwerking moet tot stand komen. Alle veroveringszuchten id de geschiedenis brachten gruwelen mede. Denk aan Napoleon, aan de Engelsch tegen Schotland en Transvaal en aan de Nederlanders in Indië, enz., enz.“

HET MAASTRICHTSE PAROOL

“We dachten: ná de oorlog, dan zal er een ideale maatschappij zijn. Dat is niet uitgekomen, dat was een droom”. Met enige weemoed spreekt ze die woorden, de nu 72-jarige Irma van Houte-Schöpping uit Genk. Als katholiek, Maastrichts meisje belandde ze vóór de laatste wereldoorlog in de linkse kringen van de communistische partij. Haar liefde voor Russische literatuur stimuleerde de sympathie met de Russische revolutie. Natuurlijk mochten haar ouders daar niets van weten.

Tijdens de oorlog was ze actief in het verzet. De strijd tegen de Duitse bezetter had wél de instemming van het ouderlijk gezag. Vanaf 1943 reisde ze regelmatig naar Amsterdam om voor de illegaliteit het sociaal-democratische verzetsblad Het Parool naar Maastricht te smokkelen. Het lag voor de hand dat ze daarom betrokken zou raken bij een Maastrichtse editie van deze krant, na de bevrijding van de stad.

bericht uit Maastricht

Het Parool ontstond uit De brieven van Pieter 't Hoen, die al vrij snel na de Duitse bezetting van ons land, in mei 1940, in druk verschenen. Met als motto “Vrij onverveerd”, onder de titel met die kenmerkende twee ineengestrengelde O's, groeide Het Parool uit tot een krachtige pers-stem tegen de bezetting en tegen het fascisme. De krant werd ook in Limburg verspreid. Irma Schöpping bezorgde hem in Maastricht, met name in het Villapark, hoewel niet iedereen het op prijs stelde om het illegale blad in de bus te krijgen.

Met het einde van de oorlog in zicht besloot de Amsterdamse redactie in 1944 dat er plaatselijke edities van Het Parool moesten komen in bevrijd gebied. Er werd een matrijs naar Maastricht gesmokkeld. Op 14 september 1944 hadden Amerikaanse troepen de stad bevrijd. Elf dagen later, op 25 september, verscheen de eerste uitgave van de Maastrichtse editie van Het Parool; het begin van een reeks van eenentwintig. Het blad werd gemaakt door Irma van Houte-Schöpping en haar broer Sjo. Ze gebruikten -naast eigen bijdragen- vertalingen uit Engelse kranten. Eén van de medewerkers was de literator Robert Franquinët. Vanaf november kon men ook beschikken over een redactieadres in Heerlen.

Het Parool was een zeer strijdbaar blad. Er was veel te bevechten: Nederland was voor een deel nog bezet, terwijl in Maastricht alweer een tendens bestond collaboratie maar met de mantel der liefde te bedekken.

Scherp zette het Parool zich af tegen het blad Veritas, dat eveneens op 25 september opnieuw verscheen, uitgegeven door de Neerlandia Pers. Voor de oorlog had dat bedrijf de Limburger Koerier doen verschijnen, waarin al vóór 1940 fascistische tendensen te bespeuren waren. Tijdens de oorlog was het een soort NSB-krant; het kon dus niet herverschuiven na de bevrijding. Maastricht noemde het blad “den leugeneer”.

Enkele medewerkers doken in 1944 weer op in de kolommen van Veritas. Van origine was dat een keurig en kleurloos informatieblaadje voor de Maastrichtse geestelijkheid. Uit eigener beweging was het vanaf 1943 stilgelegd bij de ‘reorganisatie’ van de pers. In september ‘44 werd het omgewerkt tot een katholieke krant, in de lijn van de bisschop, om een tegenwicht te bieden aan het vrijzinnige Parool.

Beschuldigingen en verwijten vlogen over en weer. Het Parool moest op last van het militair gezag zelfs de beruchte rubriek “Wist u dat...” stopzetten, waarin fel van leer werd getrokken tegen collaborateurs. In het nummer van 24 februari 1945 schreef de krant openlijk dat Veritas fascistisch was en maakte een vergelijking met Goebbels. Overigens was dat meteen de laatste aflevering van het Maastrichtse Parool. Maar niet vanwege die stellingname. Na die datum verscheen er één editie voor geheel bevrijd Nederlands gebied. De Limburgse redactie ging daar in op.

Nadat in maart 1945 de hele provincie Limburg was bevrijd, schreef het katholieke Veritas onder haar lezers een prijsvraag uit voor een nieuwe naam. Het werd: Gazet van Limburg, later vervangen door De Nieuwe Limburger, voorloper van de krant die sommigen nog steeds als De Limburger in de brievenbus krijgen.

Het Parool verkeert inmiddels in een wegwijnende situatie, in het randstedelijke Amsterdam. Er wordt weinig meer gekoesterd van de idealen die Irma van Houte-Schöpping zo bewogen. En er is zeker geen sprake meer van de bevlogenheid, zoals die spreekt uit het openingsartikel van het Maastrichtse Parool, 25 september 1944: “De knechting van onze mannen, de angst en de smart van onze vrouwen en moeders, de rechteloosheid der opgejaagden en de onderdrukking van de Nederlandse geest; zij zijn nu ten einde. We zijn vanuit het duister in het licht getreden; wat onwennig maar vol vertrouwen in de nieuwe wereld, die voor ons is opengestaan”.

Peter Winkels